

اتم و اکمل از بانوی
دو عالم الکو بگیریم

گفت وگویی اختصاصی با
حجت الاسلام ریاضت

شماره ۲۵ + سهشنبه ۲۴ اسفند ۱۳۹۵ + ۱۵ ربیع الثانی ۱۴۳۸

ویژه نامه نوروز
۱۳۹۶

اول سال به حساب
خودمان رسیدگی کنیم

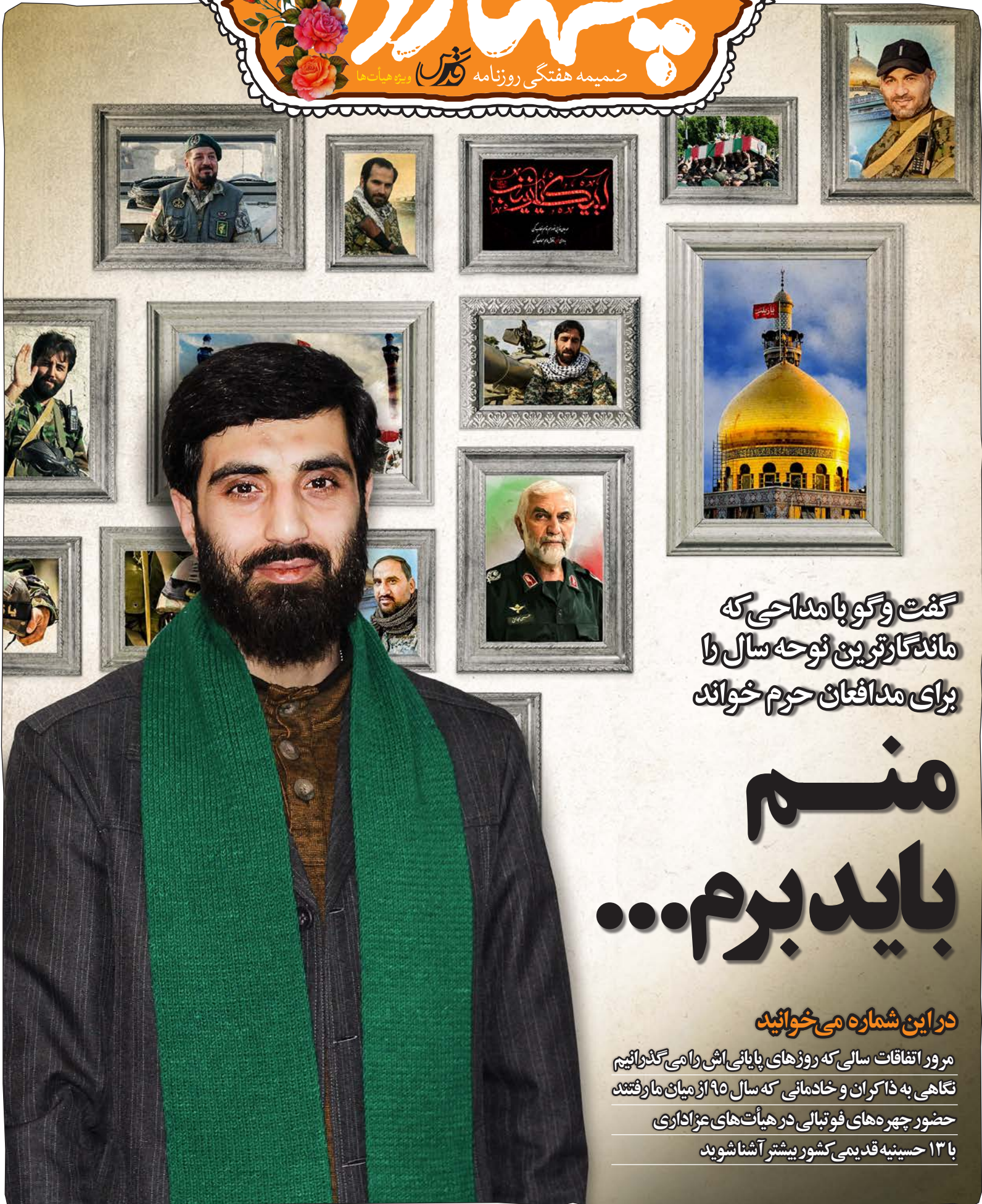
توصیه های مقام معظم رهبری
در باره سبک زندگی دینی

www.qudsonline.ir

چهارار

ضمیمه هفتگی روزنامه **فکر** ویژه های ما

گفت وگو با مداحی که
ماندگارترین نوحه سال را
برای مدافعان حرم خواند

منم باید برم...

در این شماره می خوانید

مرور اتفاقات سالی که روزهای پایانی اش را می گذرانیم
نگاهی به ذاکران و خادمانی که سال ۹۵ از میان ما رفتند
حضور چهره های فوتبالی در هیأت های عزاداری
با ۱۳ حسینیه قدیمی کشور بیشتر آشنا شوید

۱
۱
۱

مقام معظم رهبری در دیدار با مداحان اهل بیت (علیهم السلام) فرمودند: «شعر خوب، بسیار تأثیرگذار و ماندگار است و ما امروز به شاعرانی احتیاج داریم که از لحاظ تراز شعری همچون حافظ، سعدی و صائب تبریزی باشند که این هدف با کار، تلاش، مطالعه، خواندن شعرهای بزرگان و به کار بردن الفاظ خوب در اشعار دست یافتنی است.»

توصیه های مقام معظم رهبری درباره سبک زندگی دینی

اول سال به حساب خودمان رسیدگی کنیم

یکی از مهم ترین مسایلی که مقام معظم رهبری روی آن تأکید دارند، سبک زندگی دینی است که برای عملی شدن آن در جامعه نیاز به سازوکار خاص و جدیدی نیست. کافی است به دستورات دینی و روش معصومین (علیهم السلام) عمل کنیم. روزهای پایانی سال فرصت خوبی است تا برخی از فرمایشات رهبر معظم انقلاب را درباره ایام نوروز و سبک زندگی دینی مرور کنیم.

عید نوروز چه فوایدی دارد؟

«نوروز برای ملت ما امروز عبارت است از اول توجه مردم به خدا. اول تحویل سال که می شود مردم دعا می خوانند: «بامحول الحول والاحوال». آغاز سال را با یاد خدا شروع می کنند، توجه خود را به خدا زیاد می کنند. این ارزش است. ثانیاً نوروز را بهانه ای برای دید و بازدید و رفع کدورتها و کینهها و محبت به یکدیگر قرار می دهند. این همان برادری و عطفوت اسلامی و همان صله رحم اسلام است. ضمناً نوروز را بهانه ای برای زیارت اعیان مقدسه قرار می دهند. به مشهد مسافرت می کنند.» (۷۷/۱/۱)

«عید نوروز چیز خوبی است. وسیله ای است که با آن دلها شاد می شود. انسانها با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند، صله رحم و صله احباب می کنند. چون دوستان و رفقا هم مثل ارحام احتیاج به صله دارند انسان باید با ارحام صله کند. باید با دوستان و رفقا هم صله کند. یعنی ارتباط برقرار کند. این ارتباط عید نوروز است که بسیار خوب است. یکی از وظایف اول سال این است که هر کسی به حالات و حساب خود، هم حساب شخصی، هم حساب عمومی، هم شخص، هم جماعت مثل یک ملت رسیدگی کند.» (۷۷/۱/۱)

چگونه عبادت کنیم؟

«مکتب اهل بیت با منطق و استدلال همراه است. اگر استدلال را از آن جدا کردند و به جای استدلال خدای نکرده چیزی را وارد کردند که از منطق دور است و جنبه خرافی دارد، این درست ضداستدلال عمل خواهد کرد.» (۶۷/۱/۱)

«انسانها وقتی دلشان با نماز انس گرفت و از طریق نماز با خدای متعال مأنوس و آشنا شدند، به طور طبیعی گناهان از اینها دور می شود. دل هایشان نسبت به گناه حساس می شود و آن حالت تقوایی که در شرع مقدس قوام دینداری است به تدریج در انسان حاصل می شود.» (۸۵/۶/۲۷)

«پایه همه خیرات در جامعه تقواست. تقوای فردی یعنی هر کس بین خود و خدا سعی کند از جاده صلاح و حق تخطی نکند و پا را کج نگذارد.» (۶۹/۱/۱۷)

«انسان اگر بر طبق قوانین و وظایف شرعی و دینی که دین به او آموخته است عمل کند، هماهنگ با این حرکت آفرینش حرکت کرده. لذا پیشرفتش آسان تر است.» (۷۹/۹/۱۲)

بهترین منابع دینی ما چه چیزی است؟

«قرآن کتاب تربیت است، کتاب تربیت این جور است. کتاب اخلاق را یک بار که بخوانید دفعه دوم هم باید بخوانید، دفعه سوم هم باید بخوانید. گفتن مکرر و به شیوه های مختلف گفتن می خواهد تا جزو عادت شود. عادات و اخلاق این جور اصلاح می شود و فرهنگ این جور به روش صحیح جا می افتد.» (۷۲/۹/۲۹)

«گنجینه منابع اسلامی و دینی ما بی پایان است. ما به قدر وسع خودمان فقط چند سطل آب از این چشمه جوشان برداشتیم. تلاش کنیم و فکرها را نو و حرفهای نو در زمینه های مختلف تولید کنیم.» (۸۵/۳/۲۹)

«دعای مکارم الاخلاق که حقیقتاً هر فقره و جمله از آن یک معرفت بزرگ است برای انسان مؤمن یک درس زندگی است. جا دارد کسانی که اهل مطالعه و تدبیر با اهل دعا و تضرع هستند، با دعای مکارم الاخلاق انس بگیرند و آشنا شوند.» (۷۴/۱۰/۳)

چطور زندگی کنیم؟

«قانون پذیری مهم است. به هم تنه نزن، از هم جلو نیفتان، حق همدیگر را برنداشتن، توی جیب همدیگر دست نکرده، اینها قانون است و ما در جامعه اینها را لازم داریم.» (۸۱/۹/۲۶)

«حیات طیبه معنایش این نیست که کسانی فقط نماز بخوانند، عبادت کنند و اصلاً به فکر زندگی و مادیات نباشند. نه، حیات طیبه یعنی دنیا و آخرت را با هم داشتن.» (۷۶/۷/۲۴)

«اگر کارگر ما، محصل ما، استاد ما، روحانی ما، بازاری ما، کشاورز ما و سایر اقشار به خصوصیات مثبت و خوب عمل کنند کشور یکباره گلستان خواهد شد. باید به صفات خوب و خصوصیات مثبت روی آوریم که این

همان عمل به قرآن است.» (۶۸/۹/۲۱)

«وقتی جوانی می خواهد ازدواج کند - چه پسر و چه دختر - اصلاً نباید ثروت همسر و نامزد از دواجش را مورد توجه قرار دهد. به نظر من این یک جاذبه گمراه کننده است، نه یک جاذبه حقیقی. پس این نباید مورد نظر باشد.» (۷۷/۷/۱۸)

«صدها شرط و صدها موقعیت باید ردیف شوند و در کنار هم قرار گیرند تا حادثه ای مثل انقلاب اسلامی بتواند رخ دهد. هر کدام از شما تلاش کنید که برای این مسؤلیت ها خودتان را با الگوی اسلامی منطبق سازید. یعنی دین تان، تقوایتان، رعایت تان نسبت به حال مردم، رعایت تان نسبت به شرع، رعایت تان نسبت به بیت المال، اجتناب تان از خودخواهی ها و خودپرستی ها و ریفیق بازی ها و قوم و خویش پرستی ها و اجتناب تان از تنبلی و بی کاری و بی عملی و هوا و هوس و این چیزها مطابق با الگوی اسلام باشد.» (۷۹/۹/۱۲)

«همکاری، گذشت، کمک، صبر، حلم، اینها خلقیات اسلامی است. اینها را در جامعه رشد بدهیم. این همان ایمان و هویت اسلامی و انقلابی است که اصل اول ایمان است.» (۸۵/۳/۲۹)

از نعمت های خدا چگونه استفاده کنیم؟

«مصرف گرایی برای جامعه بالای بزرگی است. اسراف روز به روز شکاف های طبقاتی و شکاف بین فقیر و غنی را بیشتر و عمیق تر می کند. یکی از چیزهایی که لازم است مردم برای خود وظیفه بدانند، اجتناب از اسراف است.» (۶۸/۹/۲۲)

«دوری از اسراف از جمله شاخص های فرهنگ اسلامی است. در دوران اول انقلاب شما ناگهان دیدید که مردم ما در ظرف مدت کوتاهی تغییرات اساسی در خلقیات خودشان احساس کردند. گذشت در بین مردم زیاد شد، آز و طمع کم شد، همکاری زیاد شد، گرایش به دین زیاد شد، اسراف کم شد. فرهنگ اینهاست. فرهنگ اسلامی اینهاست.» (۷۱/۵/۲۱)

«بیک ملت حق دارد با رفاه زندگی کند، حق دارد خوش بگذراند، حق دارد از انواع نعم الهی استفاده کند. در این شکی نیست. همه قشرهای یک ملت هم بایستی بتوانند استفاده کنند. لکن حتی در مواقعی که یک دولت و یک ملت برخوردار از درآمد هم هستند، اسراف مضر و مذموم و شرعاً حرام است.» (۷۷/۱۰/۱)

«تجمّل گرایی ها، چشم و همچشمی ها، هوسرانی افراد خانواده، مرد خانواده، زن خانواده، جوان خانواده، چیزهای غیر لازم خریدن، اینها از موارد اسراف است.» (۸۸/۱/۱)

«منی گویم پول را بر دارید بروید حتماً اتفاق کنید. البته اگر انسان اتفاق بکند بهترین کار است اما حتی اگر اتفاق هم نکنند همین پولی که صرف این تجملات می شود، در تولید برای خودشان به کار بیندازند، در کارخانجات سهیم شوند و تولید کنند باز برای کشور مفید است.» (۸۸/۱/۱)

«به همسایه ها و فقرا رسیدگی کنید. یکی از عواملی که نمی گذارد دست کسانی که توانایی کمک دارند به یاری فقرا دراز شود، روحیه مصرف گرایی و تجمل در جامعه است.» (۸۱/۹/۱۵)

«مردم را به ریاضت اقتصادی دعوت نمی کنیم. ابتدا چه ریاضتی؟ بحمدالله ملت ما احتیاج به ریاضت ندارد. من آنها را به قناعت، به صرفه جویی و به اسراف نکردن دعوت می کنیم. اسراف حرام است.» (۷۷/۱/۱)

«الگوی مصرف وسایل زندگی مهم است. فرش و پرده و چراغمان چطوری باشد، اینها را نمی شود نادیده گرفت. اگر کسی توی بحر این کارها برود، می بیند چقدر سرمایه و فکر و همت و هنر دارد صرف اینها می شود که گاهی بسیاری از آنها بیهوده است.» (۸۱/۹/۲۶)

رفتارمان چگونه باشد؟

«هر حرفی را نباید بی جواب گذاشت. اگر خلاف است، باید جواب داد. منتها از جاده ادب خارج نشد.» (۷۹/۲/۱۲)

«اگر از منظر معنویت نگاه کنیم - که هدف انسان، رستگاری و فلاح و نجاه است - باید به سبک زندگی اهمیت دهیم. اگر به معنویت و رستگاری معنوی اعتقادی هم نداشته باشیم، برای زندگی راحت، زندگی برخوردار از امنیت روانی و اخلاقی، با زبردختن به سبک زندگی مهم است. بنابراین مسأله، مسأله اساسی و مهمی است. بحث کنیم درباره اینکه در زمینه سبک زندگی چه باید گفت، چه می توان گفت. عرض کردیم این سرآغاز و سرفصل یک بحث است.» (۹۱/۷/۲۳)

حجت‌الاسلام والمسلمین علیرضا پناهیان گفت: «وقتی کسی دارای اخلاق خوبی بود برایش سخت است که کار بد انجام دهد و نیاز به ناظر و قانون و آیین‌نامه هم ندارد بلکه چون خلقتش خلق خوبی است، از او جز رفتار خوب متناسب با خلقتش سر نمی‌زند. اگر جامعه‌ای دارای فرهنگ خوبی باشد، در آن رفتار خوب به سهولت انجام می‌گیرد.»

پادشاه کربلا

سعید پاشازاده معتقد است سبک‌های امروزی نوحه‌ها در جذب جوانان و کسب معرفت بیشتر نسبت به ائمه تأثیر بالایی دارند

فرزند زمانه خویش باشیم

حضورش در وادی شعر و شاعری به کمتر از ۱۰ سال پیش برمی‌گردد؛ به سال‌هایی که تمام فکر و ذکرش خدمت به اهل بیت علیهم‌السلام بود و آنقدر به شاعری برای این بزرگان دل بسته بود که در پشت دیوارهای بقیع، از صاحب آن خانه چیزی نخواست جز توفیق سرودن برای اهل بیت. سعید پاشازاده خیلی زود جوابش را گرفت. او با نظر لطف خانم فاطمه زهرا علیها‌السلام به آرزویش رسید و تبدیل شد به یک شاعر آیینی؛ شاعری که به دلیل اشعار و سبک‌های ناب جای خود را در دل مردم باز کرد و آنقدر موفق ظاهر شد که اشعارش از زبان مداحانی بزرگ به گوش رسید و حتی مقام معظم رهبری هم با شنیدن برخی از این اشعار از او تقدیر کرد. شعرهایی همچون «شعب اول محرم، سینه‌زنت آرزوشه» که توسط محمود کریمی خوانده شده یا نماهنگ‌های خوانده شده توسط عبدالرضا هلالی و حامد زمانی نمونه‌ای از کارهای این شاعر جوان به شمار می‌روند که اتفاقاً طرفداران زیادی دارند. سراغ سعید پاشازاده رفتیم تا مداحی و شاعری را از منظر او مورد آرزوی بابتی قرار دهیم؛ شاعری که در کنار فعالیت در این عرصه، تحصیلات دانشگاهی خود را نیز تا کارشناسی ارشد رشته مدیریت بازرگانی دنبال کرده.

● به عنوان شاعری موفق در اشعار آیینی فکر می‌کنید یک نوحه خوب چه خصوصیتی باید داشته باشد؟

یک نوحه خوب باید از نظر زبانی و ساختاری با هم مطابقت داشته باشد. به عنوان مثال اگر قرار است در نوحه‌های حقانیت اهل بیت علیهم‌السلام را به تصویر بکشیم، نمی‌توانیم با آهنگ حماسی این کار را انجام دهیم. همچنین نوحه باید از پیام برخوردار بوده و آهنگ آن تداعی‌کننده افکار و احساسات منفی در ذهن مخاطب نباشد. در واقع نوحه‌های موفق است و می‌توان از آن به عنوان یک نوحه خوب یاد کرد که در سریع‌ترین زمان ممکن با مخاطب ارتباط برقرار کند.

● چه چیزی باعث ایجاد یک شعر یا نوحه خوب می‌شود؟

واقعیت این است که نوحه و شعر برای اهل بیت علیهم‌السلام باید از یک نهاد پاک بیرون بیایند. بنابراین حال معنوی شاعر بسیار حائز اهمیت است. چه بسا زمانی که معنویت آدم در هنگام ساخت یک نوحه بالاست، آن نوحه گل می‌کند و ماندگار می‌شود. معتمد وضو گرفتن، توسل کردن، اعتقاد قلبی و مواردی از این دست تأثیر قابل توجهی در بهتر شدن شعر برای اهل بیت علیهم‌السلام دارد.

● برای خود شما شعر در اولویت است یا سبک؟ یعنی در سرودن یک شعر اول سبک را پیدا می‌کنید و برایش شعر می‌گویید یا اول شعر را می‌سرایید و سبک در خور آن را می‌سازید؟

به طور تخصصی ترانه به شعری گفته می‌شود که از روی ملودی و سبک ساخته شود اما استثنائاتی هم مانند رهی معیری داشته‌ایم که ابتدا ترانه‌ای می‌سرودند و زیبایی این شعر باعث می‌شد آهنگسازان روی آن ملودی بسازند. البته این را هم باید بگویم که در عرصه مذهبی و مداحی، اولویت شعر و سبک بسته به عنایتی است که از طرف اهل بیت علیهم‌السلام می‌شود. بنابراین نمی‌توان اولویت چندانی برای این موضوع قائل شد.

● به نظر شما انواع نوحه‌ها و سبک‌های عزاداری چقدر می‌توانند در گسترش هیات‌ها و انتقال پیام سیدالشهدا علیه‌السلام تأثیر گذار باشند؟

هیات از دو بخش منبر و مداحی تشکیل شده که منبر، کار معارفی انجام می‌دهد و نوحه کار عزاداری را، که خوب خیلی از مردم به عزاداری و نوحه تکیه دارند و هر جا نوحه خوبی وجود داشته باشد جذب آن می‌شوند و درست در چنین شرایطی است که تنوع در سبک‌ها و نوحه‌ها بیش از پیش اهمیت پیدا می‌کند و می‌تواند عزاداران بیشتری را به هیات‌ها جذب کند. در بسیاری مواقع می‌بینیم همین نوحه‌ها هستند که مردم را به هیات‌ها و تکیه‌ها می‌کشاند و دستاوردهای بسیار خوبی هم به همراه دارند. زیرا مردم به این واسطه از فیض منبرها بهره

نماهنگ‌های آقای شاعر

سعید پاشازاده خالق اشعاری است که بسیاری از آنها طی سال‌های گذشته حساسی گل کرده و توسط مداحان مشهوری خوانده شده‌اند. نماهنگ‌های «بی‌بی بی حرم»، «ماه روی نیزه‌ها»، نوحه‌های «سلام بر محرم» و «تو دلمه مادر راز نهفته» کارهایی از این شاعر توانا هستند که به خوبی جای خود را در دل مردم باز کرده‌اند.

بی‌بی بی حرم

نماهنگ «بی‌بی بی حرم» کاری از حامد زمانی و عبدالرضا هلالی است که با همکاری گروه فرهنگی دلدبا و هیات‌الرضا علیهم‌السلام و به مناسبت شهادت حضرت زهرا علیها‌السلام منتشر شد. شعر و تنظیم این اثر را به ترتیب سعید پاشازاده و امیر جمال فرد بر عهده داشته‌اند.

ماه روی نیزه‌ها

نماهنگ «ماه روی نیزه‌ها» با شعری از سعید پاشازاده و با نوازی عبدالرضا هلالی و حامد زمانی تولید شده و مؤسسه سیستمی سیمای مهر با همکاری هیات‌الرضا علیهم‌السلام و تهیه‌کنندگی سیدمحمود رضوی و کارگردانی مصطفی هیودی آن را تهیه کرده‌اند.

تو دلمه مادر راز نهفته

«تو دلمه مادر راز نهفته» همش می‌ترسم سرت از نیزه بپخته. این شعر توسط سعید پاشازاده شاعر بنام آیینی کشور و به مناسبت شب هفتم محرم که به حضرت علی اصغر علیه‌السلام تعلق دارد سروده و توسط محمود کریمی خوانده شده است.

سلام بر محرم

«شعب اول محرم سینه‌زنت آرزوشه / بادستی‌ایه پیرغلامت پیرهن سیاه بپوشه». این شعر از آن دسته اشعاری است که در ذهن بسیاری از ما نقش بسته و خاطرات زیادی از آن داریم. شاعر این نوحه سعید پاشازاده است و توسط محمود کریمی خوانده شده.

می‌برند و بیش از پیش نسبت به اهداف اهل بیت و پیام سیدالشهدا علیه‌السلام آگاهی پیدا می‌کنند. البته تنوع در سبک‌ها و مداحی‌ها تأثیر دیگری هم دارد که آن جلوگیری از تکراری شدن مجالس امام حسین علیه‌السلام است. ضمناً تغییر در سبک‌ها و آهنگین بودن نوحه باعث می‌شود اشعار آن به یادماندنی‌تر شود. زیرا نوحه با ساده‌ترین و روان‌ترین زبان، اهداف اهل بیت علیهم‌السلام را به مستمع منتقل می‌کند و این بذل نوحه و گریه بر امام حسین علیه‌السلام در وجود مستمع آبیاری می‌شود.

● پس نگاهتان نسبت به سبک‌های جدید مثبت است.

امیرالمؤمنین علیه‌السلام فرموده فرزند زمان خود باشید. ما در دورانی زندگی می‌کنیم که رسانه‌های غربی هر روز آهنگ‌ها و سبک‌های مختلفی اریه می‌کنند و جوان‌ها را مورد تهاجم فرهنگی قرار می‌دهند. بنابراین باید سعی کنیم سبک‌ها و نوحه‌هایی بسازیم که هم در شأن اهل بیت علیهم‌السلام باشند و هم بتوانند جوان‌ها را جذب کنند؛ اتفاقی که در سال‌های اخیر افتاده و با تحول در سبک عزاداری و البته مدیریت پیرغلامان و رهنمودهای مقام معظم رهبری شاهد یک جریان مخاطب‌پسند و جذب درصد بالایی از جوانان بوده‌ایم.

● بنابراین می‌توان از تأثیر غیرقابل انکار سبک‌های امروزی در جذب جوانان و کسب معرفت بیشتر نسبت به سیدالشهدا علیه‌السلام خبر داد.

بله، شاهد بوده‌ایم که در سال‌های اخیر خیلی از جوان‌ها با این نوحه‌ها و سبک‌ها جذب هیات‌های مذهبی شده و به مفاهیم معرفتی نیز دست یافته‌اند. در واقع از این طریق می‌توانیم معارف و سیره اهل بیت علیهم‌السلام را به مستمعین هیات‌ها که بیشترشان قشر جوان هستند منتقل کنیم.

● به نظر شما تفاوت سبک‌های قدیم با سبک‌های امروزی در چیست؟

سبک‌های قدیمی و امروزی هر دو در یک مسیر بوده و محتوایشان یکی است اما زبان بیان آنها با هم فرق می‌کند. چون زبان نسل‌های قبل با زمان امروز یکی نیست و باید به زبان امروز با مردم حرف زد. در واقع ما سنت را نمی‌توانیم با ساختار آن حفظ کنیم بلکه باید از محتوای آن نگهداری کنیم. هرچند که الان هم اکثر مداحان در شب‌های تاسوعا و عاشورا به یاد پیرغلامان ابا عبدالله علیه‌السلام نوحه‌های قدیمی سر می‌دهند و همین باعث زنده نگه‌داشتن یاد آنها می‌شود.

● ظاهراً به زعم اعتقاد به سبک‌های امروزی به حفظ یاد و خاطره قدیمی‌ها و سبک‌های آنها نیز مقید هستید.

بله، نباید بگذاریم یاد و خاطره آنها فراموش شود. خود من چند سال پیش کاری ساختم که اسم ذاکرانی مثل مرحوم حاج اکبر ناظم، مرحوم حاج شاه حسین، مرحوم حاج احمد دلجو و... با بخشی از نوحه‌هایی که خوانده بودند، در آن آمده بود. این کار خیلی مورد استقبال قرار گرفت و هنوز هم در هیات‌ها خوانده می‌شود.

۱
۲
۳
۴

حسن رحیم پورازغدی گفت: «به اندیشه‌ها و توصیه‌های حضرت زهرا (علیها السلام) توجه کنیم، متأسفانه حضرت زهرا (علیها السلام) را خلاصه کرده‌ایم به میان در و دیوار و مسأله اصلی ایشان را فراموش کرده‌ایم؛ اینکه علت این فاجعه چه بود. حضرت زهرا (علیها السلام) فرموده تلاش رسول الله (صلی الله علیه و آله) بر نجات مردم از عذاب و ظلم بود و این است که موجب به پا شدن خونریزی می‌شود. ما مراسم ایام فاطمیه برگزار می‌کنیم اما یک نظام حقوقی از فرمایشات حضرت فاطمه (علیها السلام) استخراج نکرده‌ایم».

حاجی‌ارو

بحث از زندگی و سیره معصومین (علیهم السلام) به ویژه حضرت فاطمه (علیها السلام) آثار و برکات بسیاری دارد؛ ثمراتی که می‌تواند خیلی از معضلات و مشکلات جامعه کنونی و خانواده‌ها را حل کند. به گفته حجت‌الاسلام والمسلمین محمود ریاضت جایگاه و مقام دخت نبی مکرم اسلام (صلی الله علیه و آله) نزد پروردگار از نزول آیات تطهیر، مباحله، مودت و سوره کوثر به دست می‌آید؛ شخصیتی که طبق آیه تطهیر از هر گونه ناپاکی منزّه است و طبق سوره کوثر منبع و مصداق خیر کثیر است و طبق آیه مباحله حضور در کنار پدر، شوهر و فرزندانش اتمام حجت الهی به رهبر مسیحیان و مخالفان شد. در آستانه میلاد حضرت زهرا (علیها السلام) برای شناخت بیشتر شخصیت بانوی دو عالم و جایگاه والای زنان با حجت‌الاسلام والمسلمین محمود ریاضت گفت‌وگویی ویژه‌ای کرده‌ایم که خواندنی است.

حجت‌الاسلام ریاضت معتقد است تقارن ولادت حضرت زهرا (علیها السلام) با عید نوروز می‌تواند سر آغاز تحولی بنیادین در زندگی همه باشد

اتم و اکمل از بانوی دو عالم الگو بگیریم

سجاد یاسینی

● اگر اجازه دهید گفت‌وگو را از عصمت حضرت زهرا (علیها السلام) آغاز کنیم.

عصمت صدیقه طاهره (علیها السلام) همانند عصمت بقیه معصومین و با استناد به آیات و روایات ثابت می‌شود. طبق آیه تطهیر (إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا) همه مفسرین قائلند که براساس آن پیامبر و اهل بیتش دارای عصمتند و مصون از اشتباه، خطا و گناه هستند. آنچه در تفاسیر فرق مختلف مسلمانان راجع به این آیه مطرح شده این است که بعضی از فرق، دایره اهل بیت (علیهم السلام) را خیلی گسترده می‌بینند. همچون برادران اهل سنت که این دایره را خیلی وسیع می‌بینند. هر کسی با پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) نسبت خویشی، سببی، نسبی و حسبی دارد در زمره اهل بیت به حساب می‌آید. اما شیعه اثنی عشری و فرقه امامیه معتقدند دایره اهل بیت (علیهم السلام) که در این آیه موضوع عصمت‌شان مطرح شده محدود به چهارده معصوم است و لاغیر. یعنی کسی در این آیه برای عصمت به چهارده معصوم ملحق نمی‌شود. حالا دلایل خاص خودشان را دارند و در روایاتی همچون ماجرای مباحله به آن اشاره شده. از طرفی وجود حدیث لوح ثابت می‌کند که عصمت فقط شامل اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم السلام) می‌شود. اگر دایره اهل بیت (علیهم السلام) را در این آیه خیلی کوچک بگیریم یا خیلی بزرگ، مشترک بین این دو دایره، شخصیتی به نام حضرت زهراست که همه فرق به او اعتقاد دارند. یعنی اگر بخواهیم مصداقی برای اهل بیت (علیهم السلام) معرفی کنیم که همه فرق بدون اختلاف روی او اتفاق نظر دارند که در زمره اهل بیت (علیهم السلام) است، حضرت صدیقه طاهره (علیها السلام) است. یعنی هیچ‌یک از بزرگان، مفسرین و فرقه‌های مسلمانان نگفته‌اند که حضرت زهرا (علیها السلام) از شمول اهل بیت (علیهم السلام) خارج شده. این اتحاد خیلی عجیب است و نشان از جایگاه ویژه و رفیع صدیقه طاهره دارد. ان‌شاءالله از این جایگاه ویژه و والا الگو برداری کنیم و بتوانیم مرام و سلوک فاطمی را به بهترین نحو در همه زوایا و ابعاد زندگی به سبک و شیوه درستی عملیاتی کنیم.

● حضرت زهرا (علیها السلام) چطور امروز می‌تواند الگوی زنان و حتی مردان ما باشد؟

همان‌طور که می‌دانید در بحث الگو، جنسیت مطرح نیست. یعنی در قرآن می‌بینیم مردانی به عنوان الگوی همه مردان و زنان عالم معرفی شده‌اند و از طرفی زنانی هم معرفی شده‌اند که الگوی همه زنان و مردان عالمند. مثلاً این آیه قرآن: «و ضرب الله مثلا للذین آمنوا امرأت فرعون/ برای همه مردان و زنان باایمان زن فرعون را به عنوان یک الگو مثال می‌زنیم». نگاه قرآن در الگوگیری و الگوپذیری فراجنسیتی است. چون ویژگی‌هایی که می‌تواند یک فرد را الگو کند در آن شاخصه‌ها مرد بودن یا زن بودن مطرح نیست. بحث ویژگی‌ها و شاخصه‌هایی مطرح است

سیدمهدی حسینی در دوره آموزشی خواهران بسیج مداحان سازمان بسیج مداحان کشور با بیان اینکه مداح باید هنر و علم مداحی را با هم داشته باشد، گفت: «مداحی یک اقیانوس است و این اقیانوس عمیق و وسیع است و نباید این کار پر عظمت را دست کم گرفت. در مداحی شاخه‌های متفاوتی مثل مقتل داریم که مربوط به تاریخ اسلام است که این شاخه بسیار وسیع است و یک استاد نمی‌تواند در تمامی زمینه‌های مداحی اظهار نظر کند. متأسفانه برخی افراد مداحی را دست پایین می‌گیرند و می‌خواهند این هنر را در ۲۰ جلسه به دیگران آموزش دهند»

چند حکایت خواندنی از زندگانی بانوی آب و آفتاب

شجاع مانند پدر

این ایده پیامبر برای ایجاد رقابت بین نوه‌هایش بود که خیلی دوست‌شان داشت. پیامبر یک مسابقه خطاطی بین حسن و حسین برگزار کرد و مطلبی را داد تا بنویسند. وقتی کارشان تمام شد، نوشته‌شان را پیش جدشان بردند. هر دو زیبا و دوست‌داشتنی است. نمی‌توانم قضاوت کنم. پیش مادر تان بروید. او باید قضاوت کند. حسن و حسین نوشته‌هایشان را پیش مادرشان بردند. فاطمه به نوشته‌ها نگاه کرد. واقعا قضاوت سخت بود.

فرزندان دلبندهم! دانه‌های این گردن‌بند را روی زمین ریزم. کسی که بیشتر دانه جمع کرد، برنده است. این کار را کرد تا کدورتی بین بچه‌ها ایجاد نشود. او اینقدر حساس بود که حتی حسادت کوچکی پیش نیاید. دانه‌های گردن‌بند را روی زمین ریخت و حسن و حسین سریع شروع به جمع کردن دانه‌ها کردند. کارشان که تمام شد، دانه‌ها را تحویل مادرشان دادند. هر دو تعداد مساوی جمع کرده بودند. خوب می‌دانست که بچه‌هایش را باید چطور تربیت کند تا مثل پدرشان شجاع و مؤمن بار بیایند. وقتی با آنها بازی می‌کرد، برایشان شعر می‌خواند: «مانند پدر تان شجاع و خداجو باشید و خدا را بپرستید. با کینه‌نوزان دوستی نکنید».

همسایه‌ها

مادرم شب‌ها تا سحر عبادت می‌کرد و دعا می‌خواند و نماز می‌گزارد. چشم بر هم نمی‌گذاشت. بیشتر شب‌ها مناجات او را می‌دیدم. یک شب که خوابم نمی‌برد، دیدم دوباره گرم مناجات است. خیلی‌ها را دعا کرد. بیشترشان جزو همسایه‌ها بودند. وقتی دعا برای آنها تمام شد، سراغ خانواده‌اش رفت و برای آنها دعا کرد.

مادر! دیدم که برای همه همسایه‌ها دعا کردی. چرا برای همه دعا کردی ولی برای خانواده خودت بعد از آنها دعا کردی؟!

مادر نگاه محبت‌آمیزی به پسرش حسن انداخت و او را در آغوش کشید و گفت: «اول باید همسایه را دعا کنیم، بعد خودمان را».

چرا ناراحت بشوم؟

مادر پیبری دارم. در نمازش اشتباه کرده. مرا فرستاده که از شما جواب سؤال را بگیرم.

فاطمه جواب زن را داد. زن رفت و دوباره برگشت.

سؤال دیگری دارم.

فاطمه دوباره جواب سؤال او را داد. این کار تا ۱۰ بار تکرار شد: جوری که زن دیگر خجالت می‌کشید پیش حضرت فاطمه (ع) بیاید. از این همه مزاحمت شرم داشت.

شرم‌ندم! ام‌یربخشید دیگر مزاحم تان نمی‌شوم.

این چه حرفی است؟ باز هم بیا و هر سؤالی بپرس. پدرم فرموده: «روز قیامت به علمای پیرو ما به اندازه دانشی که دارند خلعت‌های گرانبه‌ا داده می‌شود و اندازه پاداشی که می‌گیرند به میزان تلاشی است که برای ارشاد و هدایت بندگان خدا انجام داده‌اند». پس ناراحت نشو. بیا و سؤال‌ت را بپرس.

زهرای (ع) الگو برداری کرده‌اند. شیعیان باید در تکثیر جمعیت و نحوه همسر داری و تربیت فرزندان این الگو را از ایشان بگیرند. به نظر می‌رسد چند سالی است در این راستا از برادران اهل سنت عقب هستیم و حتما باید با بهره‌گیری از سیره حضرت زهرای (ع) به وحدت برسیم. چون پیامبر گرامی اسلام (ص) فرموده: «با ازدواج نسل مسلمانان را زیاد کنید تا در قیامت با توجه به حضور شما به بقیه امت‌ها مباحث کنیم». امیدواریم بتوانیم با بهره‌گیری از سیره عملی حضرت زهرای (ع) در ازدواج به موقع، در تکثیر جمعیت با الگوگیری از ایشان وحدت خودمان را با دیگر فرق مسلمانان به منصفه ظهور برسانیم.

● **توصیه‌تان به نسل جوان در رابطه با اهتمام به نقش و جایگاه مادر چیست؟**

رشد، تعالی و تکامل یک انسان بسته به نقش مادر است و اینکه چگونه بتواند به این مادر فداکار و ایثارگر نیکی کند. امام باقر (ع) فرموده: «هر کس محبت اهل بیت را در دل دارد، این به واسطه لطف خداست. او باید بیشتر از همه به مادرش احسان کند. چون این محبت، علاقه و عشق به ما اهل بیت در وجود هر کسی به خاطر مادرش قرار گرفته است». لذا باید از مادرانمان به خاطر اینکه ما را در مسیر محبت اهل بیت (ع) تربیت کرده‌اند بسیار سپاسگزار باشیم و تا آنجا که می‌توانیم به آنها نیکی کنیم.

● **در آستانه عید نوروز قرار داریم و سالی که با ولادت حضرت زهرای (ع) آغاز می‌شود. توصیه‌تان به مردم برای بهره‌مندی مناسب از این ایام چیست؟**

امیدوارم تقارن عید نوروز و عید ولادت حضرت زهرای (ع) برای ما سرآغاز یک حرکت براساس تحول بنیادین باشد؛ همان‌طور که در دعای هنگام سال تحویل می‌خوانیم: «حول حالنا الی احسن الحال» به معنای اتم و اکمل از زندگی حضرت صدیقه طاهره (ع) که تولدش تقارن با عید باستانی شده الگو بگیریم. ان‌شاءالله تقارن این دو عید برای ملت ایران تقارن عزت، سربلندی و رفع مشکلات و گرفتاری‌ها از جامعه اسلامی باشد. توصیه من این است که از فرصت عید برای شادابی و نشاط استفاده کنیم و خدای نکرده به ایجاد کدورت یا درگیری و ناراحتی از همدیگر منتهی نشود.

توسعه سبک زندگی اسلامی با مهارت

حجت‌الاسلام ریاض معتقد است متولیان امر با استفاده از ابزارهای نوین دیداری و شنیداری مثل فیلم نمونه‌هایی از سبک زندگی اسلامی و موفقیت‌های کسانی که زندگی‌شان را بر مبنای سبک زندگی اسلامی بنا کرده‌اند به نمایش بگذارند یا با تأسی از بزرگانی همچون صدیقه طاهره (ع) که سبک زندگی‌اش سبک زندگی اسلامی بود این راه را به جوانان نشان دهند. چون ائمه اطهار (ع) بنیادشان به سبک زندگی اسلامی بود و توانستند به این موفقیت‌ها دست پیدا کنند. اگر جامعه این ذوات مقدسه را به عنوان الگو قرار دهند می‌توانند به این موفقیت‌ها برسند. البته باید خیلی ظریف و با احتیاط در این مسیر رفتار کرد. جوانان ما اگر سبک زندگی اسلامی را الگو قرار دهند، بسیاری از موانع و مشکلاتی که در راه تشکیل خانواده وجود دارد و منجر به طلاق می‌شود برطرف می‌سازند.

که هم می‌تواند در وجود زن نهادینه شود و هم در مرد به منصفه ظهور و بروز برسد.

ویژگی‌ها و ملاک‌هایی که در معارف دین می‌توانند در یک الگو تجلی پیدا کنند تا دیگران به آن تأسی کنند به معنای اتم و اکمل در وجود صدیقه طاهره (ع) به منصفه ظهور رسیده. تا جایی که امام زمان (ع) فرموده: «الگوی من در همه اعمال حضرت زهراست». در واقع حکومت مهدوی بر پایه الگویی است که از حضرت زهرای (ع) شکل می‌گیرد. حالا ما چگونه می‌توانیم از این الگو بهره‌برداری کنیم و این الگو را برای خودمان به عنوان یک نماد عملی موفق در زمینه‌های مختلف به کار بیندیم؟ قبل از هر چیز باید نسبت به آن معرفت پیدا کنیم و ببینیم آن حضرت چگونه زندگی کرده و مرام، روش و منش او چگونه بوده. باید مرانامه حضرت زهرای (ع) را در این راستا مطالعه کنیم. مرانامه حضرت زهرا خطبه فدکیه است. اگر با تأمل، تفکر، تعقل و تدبر به مضامین این خطبه نگاه کنیم می‌بینیم در واقع این پایان‌نامه صدیقه طاهره است؛ پایان‌نامه‌ای که قبل از ارایه دفاع شده است چراکه حضرت صدیقه طاهره (ع) در طول ۱۸ سال زندگی به آنچه در جنبه‌های فردی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و عبادی عمل کرده آنها را در آخر عمر تحت یک منشور به جهانیان ارایه داده است. برای تأسی به حضرت زهرای (ع) باید این منشور را مرور کرد و به مرحله اجرا در آورد. شهروندان عصر ظهور کسانی خواهند بود که مرانامه و منشور فاطمی را تمرین کنند. امیدواریم در انتهای امسال که با ولادت حضرت زهرا تقارن پیدا کرده بتوانیم با عنایت و لطف حضرت صدیقه طاهره (ع) این منشور فاطمی را بفهمیم و به اندازه فهم و ظرفیت خودمان سلوک فاطمی را برای ظهور امام زمان (ع) نهادینه کنیم.

● **برخی موارد در سیره حضرت زهرای (ع) مانند ازدواج زودهنگام و تکثیر اولاد در احادیثی که در فضیلت آن حضرت آمده، هم از طریق شیعه و هم از طریق اهل سنت نقل شده و جزو مشترکات است. از این نظر چطور می‌توان در راستای وحدت فریقین استفاده کرد؟**

در مکتب اسلام اگر یک وجه مشترک درباره یک فرد وجود داشته باشد آن حضرت صدیقه طاهره (ع) است. همه گروه‌های مسلمین او را به عنوان شخصیتی قبول دارند که در زمره اهل بیت مورد نظر قرآن است. در مورد سیره آن حضرت که همه می‌توانند الگو بگیرند برادران اهل سنت در موضوع ازدواج به موقع و نه زودهنگام و تکثیر جمعیت خانواده پیشقراول بودند. حضرت زهرای (ع) به موقع ازدواج کرد. ۹ سال هم این زندگی مشترک ادامه داشت و در همسر داری و تربیت فرزند بلامنازع بود. در مورد تشکیل خانواده و تکثیر جمعیت یا همان فرزندآوری می‌بینیم بعضی از فرق اهل سنت از حضرت

۱
۲
۳
۴

مصطفی خرسندی با بیان اینکه مداح باید مخاطب‌شناس باشد، گفت: «مداح باید از جملات ساده و قابل لمس برای انتقال مفهوم خود استفاده کند. برای اینکه یک مداح بتواند بر دیگران اثرگذاری کند، باید ابتدا خودش نور داشته باشد تا بتواند دیگران را از این نور بهره‌مند کند».

مرور اتفاقات سالی که روزهای پایانی اش را می‌گذرانیم

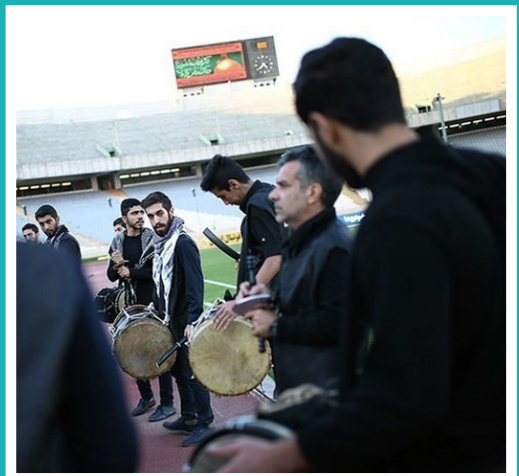
هیأت روی خط خبر

چیزی نمانده تا سال ۱۳۹۵ به پایان برسد. یک سال گذشت و اگر توفیق داشتید در هیأت‌های عزاداری شرکت کنید، توانسته‌اید پس‌اندازی در آخر سال برای خود داشته باشید؛ پس‌اندازی از جنس برنامه‌های ماه‌های محرم، صفر، رمضان، ایام فاطمیه و سوگواری‌های دیگر. در آخرین شماره سال ۹۵ اتفاقات مهم حوزه مداحی و هیأت‌ها را مرور کرده‌ایم.

حضور مداحان معروف در دیدار تیم ملی فوتبال ایران و کره جنوبی

اگر خاطر تان باشد دیدار تیم ملی فوتبال ایران و کره جنوبی همزمان شده بود با مراسم تاسوعای حسینی و به همین خاطر از یک طرف باید تیم ایران تشویق می‌شد و از طرف دیگر حرمت تاسوعای حسینی نیز باید نگه داشته می‌شد. به همین خاطر مداحان محبوب کشور از جمله کوبیتی‌پور، هلالی و علیزاده به ورزشگاه آزادی رفتند تا با صدای گرمشان در سوگ سالار شهیدان عزاداری کنند اتفاقاً جوانان از حضور مداحان استقبال بالایی کردند به لطف ارباب. اتفاقاً بازی را هم بردیم.

تعطیلی دوباره هیأت‌الرضا علیه السلام

یکی از اتفاقاتی که امسال شاهد آن بودیم و موجبات ناراحتی خیلی‌ها را فراهم کرد تعطیل شدن هیأت‌الرضا علیه السلام بود. هرچند این اتفاق ممکن است به دلیل مسایل مالی یا نداشتن مکان ثابت برای بسیاری از هیأت‌ها رخ دهد اما تعطیل شدن این هیأت خیلی سریع سر زبان‌ها افتاد چراکه مداح آن عبدالرضا هلالی بود که هر هفته جوانان زیادی را گرد خود جمع می‌کرد و به فیض می‌رساند. این هیأت که پایه و اساس آن از یک جلسه محلی شکل گرفته بود، کم‌کم توانست با خارج شدن از روضه خانگی و استقبال مخاطبان به صورت هیأت درآید. هیأت‌الرضا علیه السلام روزهای نخست در مسجد ابوذر تشکیل می‌شد و مداحان بنامی به آنجا رفت و آمد داشتند و با دیدن شور و شوق جوانان سر ذوق می‌آمدند اما درست زمانی که آوازه مداح جوان پیچیده بود هیأت تعطیل شد و مدتی بعد پرچم آن بر فراز حسینیه شهیدان صباغچی به اهتزاز درآمد اما خبری از نوای مداح پراوازش نبود و مداحان دیگر در آن می‌خواندند. با این حال مخاطبان قدیمی همچنان به هیأت می‌آمدند. بعد از یکی دو سال دوباره مکان هیأت تغییر کرد و این بار به امامزاده حسن علیه السلام رفت ولی این برنامه به دلیل مخالفت سازمان اوقاف دوام نیاورد و هیأت‌الرضا علیه السلام به حسینیه کربلایی‌ها نقل مکان کرد و دوباره تعطیل شد. حسینیه موسی بن جعفر علیه السلام واقع در میدان خراسان آخرین جایی بود که وسایل و تجهیزات هیأت‌الرضا علیه السلام را در خود جا داد. سال ۹۰ بود که خمینی‌شهری‌ها تصمیم گرفتند مکان خود را در اختیار این هیأت قرار دهند تا هزاران جوان جمعه‌های هر هفته و در مناسبت‌های مختلف ساعتی را به هیأت مورد نظر خود برونند و پای روضه مداح مورد علاقه‌شان بنشینند.

برگزاری هیأت انگلیسی‌زبان در تهران

یکی از اتفاقات جالبی که امسال بیشتر خودش را نشان داد برگزاری هیأتی بود که مداحان در آن به زبان انگلیسی نوحه می‌خوانند. هیأت انگلیسی‌زبانان مقیم تهران با حمایت و مشارکت معاونت فرهنگی-اجتماعی شهرداری تهران در مجموعه ایوان شمس با استقبال مضاعف عزاداران روبه‌رو شد. این هیأت با نام اختصاری «امت» برای دومین سال پیاپی به همت حجت‌الاسلام سیدعبدالله حسینی عزاداری امام حسین علیه السلام را با حضور بیش از ۴۰۰ نفر از ۱۲ کشور جهان برگزار کرد که مورد استقبال کارمندان سفارتخانه‌ها و شرکت‌های خارجی و اساتید و دانشجویان کشورهای مختلف دانشگاه بین‌المللی قرار گرفت. چهره‌هایی از کانادا، آمریکا، فرانسه، انگلیس، آفریقای جنوبی، مالزی، کنیا، نیجریه، مکزیک، پاکستان، اتریش، افغانستان و استرالیا میهمانان همیشگی این جمع ساده و صمیمی بودند. شعرخوانی، نوحه‌سرایی، مقتل خوانی و سخنرانی همه و همه به زبان انگلیسی بود. این هیأت در طول سال روزهای پنجشنبه بعد از نماز مغرب کلاس‌های آموزشی خواهد داشت.

شایعه دستمزدهای ۲۰ میلیون تومانی به مداحان

یکی از شایعاتی که امسال به آن دامن زده شد شایعه دستمزدهای بسیار بالای مداحان بود. عکس‌هایی از چک‌های ۲۰ میلیون تومانی در فضای مجازی منتشر شد تا از این طریق چهره مداحان را مخدوش کنند غافل از اینکه انسان‌های کذاب همیشه ردی از اشتباهات خود به جا می‌گذارند تا دروغشان فاش شود. این شایعات که برای مداحانی چون محمدرضا طاهری، سعید حدادیان و دو مداح دیگر بیشتر مطرح می‌شد با شکایت قضایی پیگیری شد. نکته جالب این بود که افرادی که به این شایعه‌پراکنی‌ها دست می‌زنند این زحمت را به خود نداده بودند که اطلاعات درستی از افراد فوق‌الذکر داشته باشند. سعید حدادیان در واکنش به این شایعه گفته بود: «از سال ۷۲ تاکنون برای مداحی صحبتی از پول نکرده‌ام. در ضمن اگر چکی به نام سعید حدادیان باشد بانک آن را به من نمی‌دهد چون اسم من در شناسنامه علی‌اصغر است».

حجت‌الاسلام محمود ریاضت گفت: «تلاوت قرآن، نگاه به چهره رسول الله ﷺ و اتفاق در راه خدا محبوب حضرت زهرا (علیها السلام) در دنیا بود. انسان فاطمی و منتظر امام زمان (عجل الله تعالی فرجه) باید با قرآن انس داشته باشد طوری که تمام امورات خود را با آن حل و فصل کند. عملکرد معصومین (علیهم السلام) در دنیا معرفتی است طوری که دنیا برایشان مزرعه آخرت شد. لذا باید از آنان الگو گرفت و مانند آنها عمل کرد.»

منحل شدن هیات‌های عزاداری انحرافی در زاهدان

یک هیات عزاداری در زاهدان که قصد داشت با توزیع جزوات انحرافی و خوانندگی یک مداح افراطی که از اطراف قم دعوت شده بود تا در تاسوعا و عاشورای حسینی وحدت جامعه را خدشه‌دار کند منحل شد. طبق اطلاعات به دست آمده این مداح در فرودگاه شناسایی و به قم بازگردانده شد. فردی که قصد توزیع جزوات را داشت نیز بازداشت شد و سایر افراد هیات که فریب خورده بودند بعد از دستگیری و ارشاد، با دادن تعهد آزاد شدند.

یک ماه خون گرفته جدیدترین اثر استاد سازگار

امسال جدیدترین اثر استاد سازگار با نام «یک ماه خون گرفته» همراه یک لوح فشرده از سوی مؤسسه هلال منتشر شد. این اثر دربردارنده سروده‌های منتشر نشده استاد مرتبط با محرم و صفر است. برای کسانی که می‌خواهند مداحی را شروع کنند موقعیت خوبی است تا از شعرهای استاد استفاده کنند تا علاوه بر تکراری نبودن از شعرهایی استفاده کنند که مرجعی مطمئن و شاعری سنگین و باکمالات دارد.

برگزاری شام غریبان

حضرت فاطمه (علیها السلام) در امامزاده‌ها

برای هفتمین سال متوالی سالروز شهادت دخت نبی اکرم (علیها السلام) توسط سازمان اوقاف و امور خیریه به عنوان «سوگواره یاس نبوی» گرمی داشته شد. هدف از این برنامه ترویج فضایل و سیره فاطمی، معرفی شخصیت و منش حضرت زهرا (علیها السلام) و مقامه عزای آن حضرت و ترویج مبانی و مفاهیم فداکیه حضرت زهرا (علیها السلام) بود. همچنین شام غریبان حضرت زهرا (علیها السلام) با حضور سادات و مردم عزادار در امامزاده‌های کشور برگزار شد.

نشست گفت‌وگوی شعر آیینی در بنیاد دعبل

هشتمین نشست گفت‌وگوی شعر آیینی با حضور حاج محمد فراهانی در بنیاد دعبل خزاعی برگزار شد. محمد فراهانی در این نشست ضمن اشتهای خواندن آسیب‌شناسی مداحی در محافل و رسانه‌های عمومی به سیاست منع مداحان از ورود به جناح‌بندی‌های سیاسی اشاره کرد و گفت باید چنین مواردی را با تذکر حل کرد: «بسیج مداحان در تمام فعالیت‌های خود سعی دارد حتی المقدور از موازی کاری پرهیز کند. همچنین بانوان مداح و جلسات خانگی از محورهای بااهمیت در سازمان بسیج مداحان است. ما در بخش بانوان، گسترده‌تر و دقیق‌تر عمل می‌کنیم و برای آنها جلسات توجیهی مستمر داریم. زیرا معتقدیم روضه‌های خانگی، جامعه را از آسیب‌ها و وسوسه‌های شیطان حفظ می‌کند.» فراهانی به شمار مداحان در ایران نیز اشاره کرد و گفت: «ایران ۱۰۰ هزار مداح دارد که حدود ۳۰ درصد آنها را بانوان تشکیل می‌دهند.»

بستری شدن حاج یونس حبیبی در بیمارستان

حاج یونس حبیبی که مدتی بود از بیماری رنج می‌برد بهمن ماه امسال در بیمارستان بستری شد. خبرها حاکی از شرایط جسمی وخیم او بود. بدتر از همه اینکه همسر او در گفت‌وگو با یکی از خبرنگارها از وضعیت بد مالی این جانباز شیمیایی گفته بود. حاج یونس حبیبی معروف به «میثم» مداح اهل بیت (علیهم السلام) که از رزمندگان هشت سال دفاع مقدس است، جمعه ۲۲ بهمن ماه در منزلش دچار سکته مغزی شد. قطعه شنیدنی «با اعیان الله الحسین» او آنقدر دلنشین است که عده‌ای حاج یونس را با آن می‌شناسند. او به دلیل سردرد فراوان و حالت تهوع تعادلش را از دست داد و به بیمارستان منتقل شد و پس از معاینه پزشکان مشخص شد که دچار سکته مغزی شده. از خدانوید متعال برای او طلب سلامتی می‌کنیم تا در سال جدید شاهد حضورش در هیات‌های عزاداری باشیم.

نمایشگاه کتاب تخصصی عاشورا

برپایی نمایشگاه کتاب تخصصی عاشورا از اتفاقات مهم دیگری بود که امسال رخ داد. در این نمایشگاه به طور تخصصی به کتاب در حوزه عاشورا پرداخته شده بود. این اولین نمایشگاه تخصصی عاشورایی بود که در فصل پاییز در مجموعه فرهنگی سرچشمه برپا شد. طی این نمایشگاه برای نخستین بار همه ناشران کتاب‌های عاشورایی گرد هم آمدند تا علاقه‌مندان بتوانند به سهولت کتاب‌های مورد نظر خود را یک‌جا مشاهده و تهیه کنند.

برگزاری آیین نوگلان حسینی

امسال بیش از ۸ هزار متقاضی از مدارس شهر تهران در آیین نوگلان حسینی شرکت کردند که حدود ۵۰۰ نفر آنها به مرحله استانی راه پیدا کردند. طبق ارزشیابی‌های به عمل آمده از بین آنها ۱۰ نفر از هر مقطع به مرحله نهایی راه پیدا کردند و در نهایت در مرحله نهایی نفرات برگزیده مشخص شدند. شاخصه‌های اصلی برای برگزیده شدن در این آیین، بهر مندی از صوت خوش و متعارف، مقتل خوانی، حسن اجراء، صوت و لحن، ظاهر و پوشش، دعا و حسن ختام بود. در انتها به نفرات برگزیده مقطع ابتدایی علاوه بر تندیس، مبلغ ۵ میلیون ریال هدیه نقدی و در مقاطع دوره متوسطه اول و دوم علاوه بر تندیس، سفر به عتبات عالیات تعلق گرفت.

بیمه برای مداحان و شاعران

از مهم‌ترین اتفاقاتی که امسال رخ داد موضوع بیمه برای مداحان و شاعران آیینی بود که این امر به همت بنیاد دعبل خزاعی انجام گرفت. بر این اساس، ۱۸۰۰ نفر از مداحان و شاعران آیینی عضو بنیاد دعبل تحت پوشش بیمه عمر و حوادث قرار گرفتند. قرارداد بیمه عمر و حوادث اعضای این بنیاد در بیمه رازی از ابتدای بهمن ماه ۱۳۹۵ منعقد شد که طی آن اعضا با پرداخت ماهانه مبلغ ۵۳۴۰۰ تومان از مزایای این بیمه‌نامه که شامل بیمه‌های فوت به هر علت، فوت در اثر حادثه، نقض عضو در اثر حادثه و هزینه پزشکی ناشی از حوادث، جمعاً تا سقف ۳۳۰ میلیون ریال است در طول یک سال بهره‌مند می‌شوند.

برگزاری چهارمین جایزه هنر و ادبیات محترم

برای چهارمین بار جایزه هنر و ادبیات محترم به همت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران و با همکاری بنیاد دعبل خزاعی، معاونت قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان زیباسازی شهر تهران، برج میلاد، خبرگزاری قرآنی ایران و انجمن هنرهای تجسمی با هدف ترویج فرهنگ عاشورایی برگزار شد. در این جشنواره در بخش هنرهای تجسمی به نفرات اول تا سوم علاوه بر لوح تقدیر و تندیس، به ترتیب ۱۵، ۱۰ و ۸ میلیون ریال جایزه نقدی و در بخش عکس به ۱۰ نفر و هر نفر ۷ میلیون ریال و در بخش شعر هم به ۱۰ نفر هر نفر ۵ میلیون ریال همراه با لوح تقدیر و تندیس اعطا شد.

۱
۲
۳
۴

سیدعلی سادات رضوی گفت: «مداحان مابه‌ویژه مداحان جوان کمتر به بیان سیره حضرت زهرا (س) پرداخته و بیشتر وقت مداحی را به ذکر مصیبت، سینه‌زنی و اختصاص می‌دهند در ایام فاطمیه اشک و آه و سینه‌زنی در جای خود خوب است اما هدف نیست باید دقت کنیم برای حفظ جلال و عظمت حضرت صدیقه طاهره (س) برخی از مصیبت‌ها کمتر خوانده شوند یا به آنها اشاره نشود. درست است که بشر زبان قاصری برای معرفی حضرت صدیقه دارد اما مداحان یک رسالت داریم و آن هم مدح ممدوحمان است. ما موظفیم سیره حضرت معصومین را اینمابانیم و از این سیره پیروی کنیم».

گفت و گو با مداحی که ماندگارترین نوحه سال را برای مدافعان حرم خواند

منم باید برم...

مجتبی برزگر

نوحه «منم باید برم» سیدرضا نریمانی را خیلی‌ها شنیده‌اند؛ جوانی که نوحه‌هایش را می‌توان در ددل‌های خانواده‌های شهدا دانست. مداحی که وقتی همسر شهید خیزاب به او می‌گوید فراق همسرم را با تو تسل به حضرت زینب (س) تحمل کرده‌ام اما نمی‌دانم با کنایه‌ها و حرف و حدیث‌های مردم چگونه کنار بیایم، بغض می‌کند و از شعرا می‌خواهد کمک کنند کاری برای تسلی خاطر و صلابت روحیه و صبوری زینبی‌شان انجام دهد و ماحصل آن مدیحه‌ای مملو از زبان حال این خانواده‌های مظلوم جامعه می‌شود. سیدرضا نریمانی از افراد تأثیرگذاری است که به واسطه مدایح و مراثی او بسیاری باحجاب شده‌اند یا مسیر زندگی‌شان تغییر کرده و برخی هم مثل شهید مدافع حرم ارتشی در آخرین لحظات عمر خود شعر پر صلابت این مداح جوان اصفهانی را زیر لب می‌خوانند. او در مصاحبه با هفته‌نامه «چهارده» بر اهمیت توجه مداحان به مسایل روز به خصوص مدافعان حرم و فرمایشات حضرت آقا و اینکه چرا مداحان می‌توانند زبان گویایی برای انتقال بهتر معارف به فضای عمومی جامعه باشند تأکید کرد.

● آقای نریمانی! از روزهای نخست آغاز کنیم. اولین بار که پای میکروفن رفتید چه زمانی بود؟ آیا کلاسی هم رفتید و پای درس استادی آموزش دیدید؟

از هشت سالگی خواندن را به صورت دست و پاشکسته در دستجات عزاداری شروع کردم. البته برادر مداح بود. هر چند الان دیگر روحانی شده و مداحی را کنار گذاشته. از سال ۸۰ در جلسات هفتگی به صورت دایم می‌خواندم که تا الان ادامه دارد. خوشبختانه از اول سعی می‌کردم تقلیدی نخوانم و خواندنم به سمت و سوی شخص خاصی نرود. حتی اگر شعر و سبک ضعیفی هم بود سعی می‌کردم از خودم باشد و به لطف خدا روی پای خودم ایستاده‌ام. تا اینکه سال ۸۵ با حاج مهدی سلحشور آشنا شدم و هر هفته به دیدن او می‌رفتم. حاج مهدی اصلاً کلاس مداحی ندارد و اعتقادی هم به اینکه کلاس بگذارد و استادی کند ندارد ولی من هر هفته می‌آمدم و نکاتی را از او می‌آموختم.

● شما از جمله مداحانی هستید که به فعالیت هیأت‌ها در رسانه و فضای مجازی اعتقاد بسیاری دارید.

رسانه‌ها باید دنبال مداحان تراز اول کشور در شهرستان‌ها باشند. مسأله مهم در هیأت‌ها مسأله فضای مجازی است. تعداد بازدیدکننده سایت ما بسیار بالاست و دایما از کل کشور برای ما کامنت می‌گذارند. هیأت و مداح باید به این نتیجه برسند که لازم است در فضای مجازی کار کنند. با این همه فضای رسانه‌ای و سرمایه‌گذاری‌هایی که انجام می‌شود خیلی بد است که ما بچه‌های الهی‌ها روی فضای مجازی کار نکنیم. خواندن شخص سیدرضا نریمانی در هیأت فاطمیون یک بخش کار است. آن مستمع دنبال صوت مداح و اخبار هیأت می‌رود و باید فضایی باشد که بتواند اینها را پیدا کند.

● یکی از نکاتی که حضرت آقا در دیدار با مداحان فرمودند بحث مداحی مداحان در مسایل روز به خصوص مسأله مدافعان حرم بود. شما از جمله کسانی بودید که قبل از راه افتادن این موج‌ها پیشرو بودید. نقش مداحان را در این زمینه چطور می‌بینید؟ ما نتوانستیم به سوره برویم یا اصلاً نیاز نشده برویم. مداحی که با نغمه‌سرایی و مرثیه‌سرایی در فضای دفاعی بتواند فعالیت کند چه بسا بیشتر از مدافعان حرم نقش ایفا می‌کند. خیلی از بچه‌هایی که به خط مقدم مقابل با تکفیری‌ها و داعشی‌ها می‌روند چه بسا با همین شعرها به جمع مدافعان حرم می‌پیوندند. البته خوب نیست بگویم احساسی می‌شوند. مسأله این است که تأثیرگذاری یک شعر در روحیه و در فضای دفاع از حرم حضرت زینب (س) خیلی بالاست. از طرف

سردار قاسم سلیمانی گفت: «مدافع انقلاب همان مدافع ابعاد الله الحسین (علیه السلام) است و انقلابی‌گری، حسینی‌گری و فاطمه‌گری است و مجزا از آن نیست. همان‌طور که مقام معظم رهبری فرموده‌اند که باید هدفگذاری برای تربیت ۱۰ میلیون حافظ قرآن داشته باشیم، باید تربیت جامعه مداحی نیز در این سطح صورت بگیرد که افتخار بزرگی برای تشیع در دنیا ایجاد می‌کند و علم بلندی است و اتهامات ناجوانمردانه‌ای را که به دلیل عدم حکومت شیعه به شیعه زدند پاسخ می‌دهد و توسعه ایجاد می‌کند.»

چرا مداحان ما ضعیف عمل می‌کنند؟!

یکی از دغدغه‌های سیدرضا نریمان‌ی مداح خوش‌قریحه اصفهانی تبعیت از ولایت فقیه در امر مداحی است. او در پاسخ به این سؤال که آیا برخی از مداحان در فضای امروز ضعف دارند، می‌گوید: «هنوز فضای تأثیرگذاری شهدا را نچشیده‌ایم و به تعبیری سوخته، درد سوخته را درک می‌کنند. خیلی از مداحان ما هنوز به اهمیت بحث شهید در جامعه نرسیده‌اند و پایشان در این مقوله می‌لغزد. برخی می‌گویند ما فقط برای امام حسین (علیه السلام) می‌خوانیم و لاغیر! چیزی به نام شیرازی و شیعه انگلیسی وجود دارد. اصلاً خوب نیست نام این گروه کوچک را جریان بگذاریم. این فضای کوچک منتسب به شیرازی در قبال اتفاقات سوریه و عراق سکوت کرد. الان بحث سیاسی نیست. بحث دفاع از حرم حضرت زینب (علیها السلام) است. آنها فقط یاد گرفته‌اند موضوع قمه‌زنی، قافله راه انداختن برای حضرت زهرا (علیها السلام) و از این دست افراطی‌گری‌ها را دنبال کنند. متأسفانه خیلی از مداحان ما هم این‌طور شده‌اند و سکوت کرده‌اند! ما چقدر می‌توانیم از این شهدا برای رسیدن به روضه‌های اهل بیتی پل بزینم! واقعا دلیل نمی‌بینیم از این فضاغافل شویم. عمده مداحان در این فضا به اندازه خودشان صحبت کرده‌اند. واقعا این خانواده‌ها در فشارند. اگر ما نگوئیم چه کسی باید بگوید! کسی که از حضرت زینب (علیها السلام) دفاع می‌کند باید از مقام والایش تجلیل کرد.»

روضه‌خوانی در منزل شهید درستی

عکس یادگاری با فرزندان شهید درستی

می‌کند تا آدرس هیأت ما را به دست بیاورد. شماره فیلمبرداران هیأت را به او می‌دهند و خانم بوشهری از طریق آنها با ما ارتباط برقرار می‌کند. این خانم گریه می‌کرد و می‌گفت اصلاً من تا حالا نماز نخوانده بودم و برای امام حسین (علیه السلام) گریه نکرده بودم. آنقدر آن شعر روی من تأثیر گذاشت که نماز خوان شدم و توفیق گریه بر مظلومیت سیدالشهدا (علیه السلام) را پیدا کردم. این ماجرا گذشت تا اینکه ماه رمضان امسال او به اتفاق خانواده‌اش از بوشهر به اصفهان آمدند و سه چهار شب در هیأت حضور یافتند. بنابراین یک مداحی می‌تواند روی مخاطبی که تا به حال در این فضاها نبوده و در فضای دیگری بزرگ شده تأثیرگذار باشد.

در ماه رمضان امسال ایمیل‌هاییم را هر شب بررسی می‌کردم. ایمیلی از زنجان داشتم که زنی با شعر «مدافع حرم منو به کم بین» چادری شد. آنقدر این شعر روی او تأثیر گذاشته بود که به کانال مداحی‌های بنده رسید. این اشعار و مدیحه‌ها روی عده‌ای تأثیر می‌گذارد و محجبه می‌شوند.

● **هیأتی‌هایی را می‌شناسید که به شهادت رسیده‌اند. برگشتن پیکر و تشییع‌شان چه تأثیری در فضای شهر و خانواده‌هایشان گذاشته است؟**

اکثر شهدای مدافع حرم که به تشییع آنها رفتم هیأتی بودند یا در هیأت‌ها خادمی یا سینه‌زنی کرده‌اند یا به عنوان مستمع ثابت هیأت بودند. باید مداحان به این میدان بیایند. بیش از ۹۰ درصدشان هیأتی بودند. به مصداق همان شعر شاعر که می‌گوید: «شهدا را از آخر مجلس چیدند.»

● **«منم باید برم» یکی از نوحه‌های به یادماندنی شماس است که امروز در فضای مدافعان حرم خوانده می‌شود. این نوحه چگونه ساخته شد؟**

اوایل سال گذشته که بحث شهدای مدافع حرم در اصفهان پررنگ شده بود در گلزار شهدا قدم می‌زدم که همسر شهید مسلم خیزاب بنده را صدا زد و گفت بچه من با شما کار دارد. محمد مهدی خیزاب فرزند پنج ساله شهید الان هر جا می‌رود لباس نظامی پدرش را که آن را کوچک کرده می‌پوشد. او آمد جلو و احترام نظامی گذاشت و با گویش بچگانه‌اش گفت آرزو دارم بزرگ شوم و در لباس پاسداری شهید شوم. در این حال همسر شهید بغضش ترکید و گفت آقای نریمان به مجالسی که می‌روید برای ما دعا کنید. گفت بیشتر از اینکه شهادت همسر مرا اذیت کند کنایه‌ها و حرف و حدیث‌های مردم من را اذیت می‌کند. من یک لحظه در قطعه شهدای مدافع حرم بودم اما کاری از دستم بر نمی‌آمد. به خودم گفتم در فضای شعری کاری را به ذهن من بیندازد تا برای این شهدا انجام دهم. از گلزار شهدا بیرون آمدم و به داوود رحیمی زنگ زدم و گفتم با این مضامین شعری بگوید: «ما رأیت الا جمیلاً». گفت سخت است. یکی دو روزی نگذشت که این شعر را سرود. فکر نمی‌کردم این شعر آنقدر تأثیرگذار شود. چه افرادی که با این شعر شهید شده‌اند. مصداق بارز آن شهید قیدلو شهید مدافع حرم ارتش است که در لحظه آخر عمرش این شعر را می‌خواند و به شهادت رسید. اصلاً خواندن من تأثیر نداشت بلکه بغض همسر شهید بود که آنقدر به این شعر رنگ و لعاب داد. اغراق نمی‌کنم اما این شعر هیچ ربطی به من ندارد.

● **آبان ماه امسال در دیدار مردم اصفهان با رهبر معظم انقلاب برای اولین بار در حضور ایشان مداحی کردید. از حال و هوای این دیدار برای ما بگویید.**

حال و هوای آن روز غیرقابل وصف است. چون بار اولی بود که به این شکل به محضر حضرت آقا می‌رسیدم استرس زیادی داشتم ولی با نگاه پدرا نه و بزرگوارانه ایشان آرام شدم. ماجرای خواندن بنده در آن روز حکایتی دارد. ابتدا قرار نبود در حضور آقا بخوانم بلکه قرار بود پیش از حضور آقا چند دقیقه‌ای مداحی کنم. همین‌طور هم شد. یعنی قبل از ورود آقا به حسینیه حدود یک ربع خواندم. چند دقیقه قبل از حضور ایشان مسؤول اجرایی برنامه آمد و گفت در محضر آقا هم چهار پنج دقیقه‌ای بخوانید. واقعا برایم لحظات فوق‌العاده و غیرقابل وصفی بود.

● **پس از مداحی که به حضور آقا رسیدید، از ایشان چه شنیدید؟**

ایشان بزرگواری فرمودند و حدود پنج بار احسن و طیب‌الله گفتند. بعد نام شاعر را پرسیدند و برای اعقابش بخیری ما دعا کردند. چند تأییه‌ای با ایشان صحبت کردم.

دیگر بچه‌هایی که آنجا هستند به هر حال باید روحیه‌شان تقویت شود و وقتی یکی از این مداحی‌ها را می‌شنوند احیا می‌شوند و این نشان‌دهنده تأثیرگذاری مداحی‌هاست. از طرف دیگر تأثیرگذاری بر فضای عمومی جامعه نسبت به این شهدا این سؤال را ایجاد می‌کند: چرا اینها می‌روند و اصلاً لازم است در بیرون از مرزهای ما دفاع انجام شود؟ مداحی می‌تواند فضای عمومی را آرام کند. وقتی عده‌ای می‌گویند کسانی که به سوریه می‌روند فلان قدر حقوق می‌گیرند، اگر ما به عنوان مداح در فضای شعر ورود پیدا کنیم به آگاهی فضای عمومی کمک می‌کند و این شبهه‌ها از بین می‌رود. بحث مادی‌گرایی رفتن به سوریه را خیلی از دشمنان در شبکه‌های ماهواره‌ای برجسته کرده و ایجاد شبهه کرده‌اند. مداحی می‌تواند فضای عمومی را سروسامان بدهد.

● **شما در بطن جزئیات مدافعان حرم هم وارد شده‌اید. در مورد این توجه و موقعیت‌سازی جزئی هم برای ما بگویید.**

خانواده شهدا خیلی دغدغه دارند. وقتی پای درد دل این خانواده‌ها می‌نشینیم شرم‌نامه می‌شویم که به دوستان شاعر نگوییم درباره شهدا و دغدغه‌های خانواده‌شان شعر بسرایند چراکه آنها با این نوع شعرها دلگرمی پیدا می‌کنند. وقتی با خانواده شهدا دیدار می‌کنم از من می‌خواهند شعری بخوانم و نام شهید آنها را بیاورم.

● **حضرت آقا هر سال در دیدار با مداحان می‌فرمایند در محتوای جلسات از اشعاری که بر ارتقای معرفتی و اخلاقی جامعه تأثیر می‌گذارد استفاده کنید؛ همان نکته‌ای که در فضای هیأت‌ها مغفول مانده. نظر شما در این خصوص چیست؟**

ما تلاش خودمان را کرده‌ایم و دغدغه داریم برویم به سمتی که مخاطب ما یک عده خاص نباشند. الان فضای جامعه با گذشته خیلی فرق دارد و دیگر زمان آن نیست که خودمان را درگیر جبهه مذهبی جامعه کنیم. می‌توانیم از این فضای بسته بیرون بیاییم و فضا را باز کنیم. ما در فضای مداحی آنقدر مطلب نگفته و نشنیده داریم اما تعجب می‌کنم وقتی یک مداح خودش را درگیر یک شعر بی‌محتوا می‌کند و محتوای شعرش از اول تا آخر با واژه‌هایی همچون می و مستی یا سگ و قلاده شکل می‌گیرد! اگر این نوع رفتارها کمتر شده این تأثیرگذاری شهدای مدافع حرم است. نمی‌گویم این نوع استفاده بد است ولی اثرگذاری ندارد. یکی از برکاتی که شهدای مدافع حرم داشتند این بود که مداحان را به سمتی سوق دادند که مجبور شوند درباره یک‌سری مضامین بخوانند. این هم از برکت خون شهدا بود که این نوع خواندن‌ها تغییر کرد ولی باز هم خیلی عقب هستیم و بیش از اینها باید پیش برویم.

● **نگاه شما به یک هیأت و مداح تر از انقلاب اسلامی چیست؟**

هیأت انقلابی و مداح انقلابی باید با بحث روز پیش بروند. چیزی که درباره مداحی از نظر مقام معظم رهبری استنباط کرده‌ام این است که هم روی بحث سنتی و هم بحث نوآوری مداحی‌ها تأکید دارند. این بدین معناست که شعرهای قدیمی اصالت خاصی دارند و قدیمی‌ها ملودی‌های بسیار اصیلی را می‌خوانند. ما اینها را باید توانمان با بحث روز و نوآوری دنبال کنیم. یکی از زیباترین شعرهای امام حسین (علیه السلام) «هیئات منا الذله» است که باید سرلوحه اشعار قرار بگیرد.

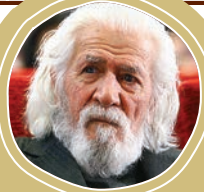
● **در میان هیأت‌های اصفهان، هیأت فدائیان حسین طیف‌های جوان را جذب می‌کند. این جذب‌ها چگونه انجام می‌شود؟ آیا این تحولات را به عینه دیده‌اید؟**

هیأت فدائیان حسین تأثیراتی بر مستمعین داشته. مخصوصاً روی مخاطبینی که اصلاً با این فضاها مأنوس نبوده‌اند. محرم سال گذشته شاهد اتفاقات جالب و تأثیرگذاری بودیم. چون معمولاً در این ماه سعی می‌کنیم اشعاری را بخوانیم که در فضاهای اخلاقی باشند. در خصوص برپا نگاه داشتن نمازهای اول وقت حداقل یک شعر در این ۱۰ شب خوانده می‌شود. طبق سننات گذشته به دوستان شاعر گفتیم در این شب‌ها در بحث نماز یک شعر بگویند. شبکه ۵ اصفهان برنامه ما را دو سالی هست که پوشش می‌دهد. یکی از شب‌هایی که شعر ویژه نماز اول وقت را می‌خواندم خانمی در بوشهر در ماهواره به شبکه ۵ اصفهان برمی‌خورد و می‌بیند در این هیأت ۹۹ درصد جوان هستند و همه پیشانی‌بند یک‌دست دارند. این مسأله روی او تأثیر می‌گذارد و از آن شب به بعد تا آخر محرم هیأت ما را از طریق این شبکه دنبال می‌کند. محرم که تمام شد او از طریق صداوسیما اصفهان پیگیری

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

حجت‌الاسلام والمسلمین ناصر رفیعی گفت: «براساس آیات قرآن اولین ساخت روی کره زمین مسجد بوده و اولین جرقه گسترش اسلام از مسجد زده شده است. در بسیاری از کشورها مسجد جایگاه ویژه‌ای برای ایرانی‌ها دارد و یک ملجأ و پناهگاه و مرکز آموزش‌های فرهنگی برای آنان است.»

حمید سبزواری
شاعر انقلابی

کسی نیست که شعر «خمینی ای امام» حمید سبزواری را نشنیده باشد. حمید سبزواری از بزرگ‌ترین شاعران انقلابی کشور پس از یک دوره بیماری در ۹۱ سالگی بدرود حیات گفت. او از ۱۴ سالگی شروع به سرودن شعر کرد و اشعارش را در دفتری با نام «فریادنامه» می‌نوشت. بیشتر اشعارش اجتماعی بودند و این بیشتر به علت جریان‌های سال ۱۳۲۰ و ورود متفقین به ایران و مشکلات اقتصادی و معیشتی بود. پدرش از دوران کودکی متوجه طبع شاعرانه حمید شد و در ایام ماه محرم جریان شهادت حضرت علی‌اصغر (علیه السلام) را برای او تعریف کرد و حمید به صورت خودجوش برای آن شعری سرود و پدرش به اصلاح آن پرداخت و از آن پس شعر گفتن را به صورت جدی تر دنبال کرد. مرحوم سبزواری در دوران قبل از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در سبزواری از دواج کرد. شعر سبزواری، شناسنامه زمانه است انقلاب است. چون کمتر حادثه یا رویدادی هست که انعکاسی از آن در شعر او نباشد. آثار و سروده‌های حمید سبزواری به دو بخش تقسیم می‌شوند: قسمتی از آن محصول و مولود دوران اختناق قبل از انقلاب است که شاعر با شجاعت و شهامت و ایمان راسخ به حکومت تاخته و اوضاع نابسامان آن را نکوهش کرده و در میان آن آثار، بحق سخنانی بس بلند و فاخر و شورانگیز یافت می‌شود که از قدرت طبع و صفای قریحه و مهارت شاعر حکایت دارند. بخش دوم آثار وی پس از پیروزی انقلاب است که در این زمان تلاش شاعر انتقال هرچه بهتر پیام انقلاب و دفاع از ارزش‌ها و باورهای اصیل اسلامی است.

سلیم مؤذن زاده اردبیلی
خالق زینب زینب

یکی از تکان‌دهنده‌ترین خبرهایی که امسال شنیده شد خبر درگذشت سلیم مؤذن زاده اردبیلی بود. به جرئت می‌توانیم بگوییم کسی را نمی‌توانیم پیدا کنیم که از مداحی زنده‌یاد سلیم مؤذن زاده خوشش نیاید. حالا اگر ترک‌زبان باشد که هیچ، مدیحه‌های ماندگار و ارزشمندی چون «زینب زینب» او را همه شنیده‌اند. آنقدر زیبا و سلیس می‌خواند که وقتی به اوج می‌رسید احساس می‌کردی در کربلا هستی. سلیم مؤذن زاده اردبیلی سال ۱۳۱۵ در اردبیل متولد شد و در ۸۰ سالگی دار فانی را وداع گفت. او که بیشتر نوحه‌هایش را به زبان ترکی سروده، به زبان‌های فارسی و عربی نیز تسلط داشت. پدرش شیخ عبدالکریم نخستین مؤذن رادیوی ایران بود و برادرش رحیم نیز از مؤذنین بود. سلیم مؤذن زاده اردبیلی بیش از ۶۰ سال از عمر خود را صرف اجرای نوحه‌خوانی و مداحی کرد. از او حدود ۲۵۰۰ نوار کاست و سی‌دی مربوط به برنامه‌های عزاداری و نوحه‌خوانی موجود است. سلیم مؤذن زاده معتقد بود که صدای خوش یک نعمت الهی است و برای نگهداری آن باید تلاش کرد؛ «برای حفظ صدای خوش باید اولاً با دستگاه‌های موسیقی آشنا بود و قواعد موسیقایی را رعایت کرد و سراغ مواد مخدر، سیگار و قلیان نرفت. باید برای حفظ صدا و ماندگاری آن و قدرت بخشیدن به صدا از سلامتی بدن مطمئن بود و آن را قدرتمند کرد. صدای رسا نیروی دوچندانی می‌خواهد. بهترین صدا این است که باعث آزار شونده نشود بلکه عامل جذب او باشد. گاه مداحانی می‌بینیم که بدون دانستن فنون آواز و موسیقی و رعایت قواعد کلامی با صدای آزاردهنده‌ای مداحی می‌کنند. اینها هم به خودشان ضرر می‌رسانند و هم موجب آزرده‌گی خاطر عزادار می‌شوند.»

ذاکران و خادمانی که سال ۹۵ از میان ما رفتند

ستاره‌هایی که غروب کردند

سعید سعیدی

طبیعت این دنیای فانی، آمدن و رفتن است. یکی می‌آید و یکی می‌رود. سال ۹۵ هم از این قاعده مستثنا نبود. در این میان شاعران، پیرغلامان و نوکران اهل بیت (علیهم السلام) هم امسال کوله‌بار سفر را بستند و از میان ما رفتند. در این مطلب مرور کوتاهی بر زندگی برخی از این افراد کرده‌ایم.

اصغر خیری

ذاکر اهل بیت (علیهم السلام)

حاج اصغر خیری پیرغلام ۷۵ ساله از ذاکرین اهل بیت (علیهم السلام) بود که با مرگش جامعه مداحان استان مازندران را داغدار کرد. حاج اصغر خیری اصالتاً کرمانشاهی بود و به ساری نقل مکان کرده بود اما پس از مرگ، او را در زادگاه مادری‌اش کرمانشاه دفن کردند.

حسین مخلوجی

یکی دیگر از پیرغلامان متوفی در سال ۹۵ حاج حسین مخلوجی بود. او از پیرغلامان اهل بیت ساکن در قم بود که در تاریخ چهارم دی ماه امسال دعوت حق را لبیک گفت. او پس از سال‌ها خدمتگزاری برای اهل بیت (علیهم السلام) دار فانی را وداع گفت.

شعبانعلی خلیج

اسفند ماه ۹۵ به نیمه نرسیده بود که یکی دیگر از ذاکرین اهل بیت (علیهم السلام) را هم از دست دادیم؛ شعبانعلی خلیج، پدر حاج حسن خلیج. این پیر غلام اهل بیت (علیهم السلام) که همه عمرش را صرف نوکری خاندان عصمت و طهارت کرده بود از افتخارات جامعه مداحی به حساب می‌آمد.

عباد فانی

خبر تلخی که زمستان ۹۵ هیأتی‌ها را عزادار کرد درگذشت ناگهانی حاج عباد فانی داماد مداح معروف منصور ارضی بود. در مراسم تشییع او که در مسجد رسول نازی آباد انجام شد خیلی از پیشکسوتان مداحی و منبر حضور داشتند.

حسین پلارک، رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات گفت: «بیش از ۸۰ درصد پیش‌بینی‌های مادر خصوص مشارکت مردم در سال جاری محقق شده و با توجه به روند موجود و پس از جمع‌بندی مشارکت‌های استانی به نظر می‌رسد که ۱۰۰ درصد مشارکت پیش‌بینی شده برای سال جاری محقق شود. سال گذشته ۹۰ درصد پیش‌بینی‌ها و هزینه‌ها توسط مردم محقق شد اما امسال پیش‌بینی و تعهد ما برای پرداخت هزینه پروژه‌ها ۱۱۲ میلیارد تومان بود که به نظر می‌رسد امسال ۱۰۰ درصد آن محقق شود».

علی شیخی

حاج علی شیخی از پیرغلامان اهل بیت علیهم‌السلام پس از سال‌ها خدمت به سالار شهیدان و دست و پنجه نرم کردن با بیماری دار فانی را وداع گفت. حاج علی شیخی از پیرغلامان منطقه شمیران بود که در بهمن ماه ۹۵ تسلیم مرگ شد و به دیار باقی شتافت.

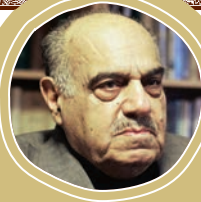
سید علی میرزمانی

سید علی میرزمانی هم از پیرغلامان شمیرانی بود که در دهم اسفند ماه سال جاری دعوت حق را لبیک گفت و به سوی حق شتافت. در مراسم تشییع او که در حسینیه سادات در که برگزار شد علاوه بر پیشکسوتان مداحی و منبر، مردم بسیاری هم حضور داشتند.

مرتضی سمیعی

مرتضی سمیعی از ذاکرین اهل بیتشهرک بستان واقع در منطقه خانی‌آبادنو بود که مرگش مداحان جنوب شهر و به ویژه منطقه خانی‌آبادنو را عزادار کرد. این پیرغلام اهل بیت علیهم‌السلام از کودکی مداحی را آغاز کرده بود.

علی باقرزاده «بقا» هم رفت

علی باقرزاده معروف به «بقا» هم امسال از خطه خراسان از میان ما رفت. باقرزاده از شاعران آیینی بزرگ بود که در خراسان زندگی می‌کرد. او از دوستان مقام معظم رهبری بود. باقرزاده که شیفته فرهنگ رضوی بود و در جوار بارگاه امام رضا علیه‌السلام با افتخار می‌زیست در تاریخ نوزدهم آذر ماه ۱۳۹۵ به علت ایست قلبی در ۷۸ سالگی جان به جان آفرین تسلیم کرد و بیکرش پس از تشییع در حرم رضوی، در مقبره الشعراي توس به خاک سپرده شد. هرچند عمده شهرت مرحوم علی باقرزاده در سرایش شعر به ویژه قطعه‌سرایی بود اما او پارا فراتر گذاشت و با ثبت شعرهایی در مدح اهل بیت علیهم‌السلام و مضامین دینی خود را از دیگران متمایز ساخت. علی باقرزاده تحصیلات آکادمیک نداشت و از آنجا که تنها پسر خانواده بود، بعد از مرگ پدر مسئولیت تأمین معاش خانواده بر دوش او افتاد و مجبور به ترک تحصیل شد اما به دلیل علاقه به تحصیل، توانان با کار به صورت خودآموز به تحصیل ادامه داد و توانست زبان‌های عربی و انگلیسی را بیاموزد و پس از آن با بالا رفتن سطح دانش خود توانست به عضویت دانشگاه فردوسی مشهد دربیاید. بعدها به زیارت حج تشریف یافت و به حاج علی معروف شد. در سال ۱۳۴۶ به سرپرستی شرکت قند ثابت خراسان (کارخانه قند فریمان) رسید و سال‌های زیادی عضو هیأت مدیره شرکت بود. همچنین در سال ۱۳۵۷ مدیر اداره بازرگانی و صنایع بازرگانی استان خراسان و پس از استعفا مشاور افتخاری آنجا شد. او با بهتر شدن اوضاع اقتصادی‌اش، چندین مدرسه ساخت و به یکی از خیرین و نیکوکاران استان خراسان تبدیل شد.

احمد عزیزی

سفر پس از ۹ سال درد

در روزهای پایانی سال ۹۵ شاعر بزرگ دیگری را از دست دادیم. احمد عزیزی از پانزدهم اسفند ماه ۸۶ به دلیل کاهش سطح هوشیاری ناشی از تشنج، بیماری قلبی و کلیوی به کما رفت و از همان زمان تاکنون در بیمارستان امام رضا علیه‌السلام کرمانشاه تحت مراقبت‌های ویژه پزشکی بود. او در چهارم دی ماه ۱۳۳۷ در سریل ذهاب به دنیا آمد و در کودکی با عشایر چادرنشین حشر و نشر فراوانی داشت و قبل از رفتن به دبستان، خواندن و نوشتن را بدون داشتن معلم و تنها از روی کنجکاوی و تأمل و دقت از نوشته‌های روی تابلوها، اسامی خیابان‌ها و... به خوبی فرا گرفت. این شاعر انقلابی، سرودن شعر را از سال‌های جوانی با مجله جوانان آغاز کرد. احمد عزیزی آثار شعر و نثر ادبی متعددی دارد و شاعری با سبک منحصر به فرد است که این سبک به صورت مثنوی در «گفش‌های مکاشفه» جلوه کرده. تمایل سبک او به معنویت و عرفان اسلامی با فرم جدیدی از مثنوی در شعر معاصر بی‌نظیر است. این سبک تأثیر زیادی در شعر معاصر گذاشته است. اشعار مرحوم عزیزی با عرفان اسلامی آمیختگی دارند و تمجید از اهل بیت علیهم‌السلام در بیشتر آثارش موج می‌زند. او مثنوی‌هایش را غالباً با وصف طبیعت آغاز می‌کرد و با تمهیدات گوناگون و با توسل به مناسبات و ترکیبات نو و تجنیسات سنتی رفته رفته به موضوع اصلی گریز می‌زد. عزیزی در ساختن ترکیبات نو به شیوه شعرای سبک هندی نیز مهارتی خاص دارد. برای نمونه می‌توان به این ترکیب‌ها اشاره کرد: «جابستان عزلت»، «تب خیس «آب‌بازی‌های فطرت»، «جابستان عزلت»، «تب خیس تکلم»، «درختان پا به ماه» و «کولیان شب‌نم فروش».

سید مهدی موسوی معروف به «آقاجون»

سید مهدی موسوی هم در سال ۹۵ میان ما رفت. جالب است بدانید که او استاد عرفان حاج منصور ارضی بود و حاج منصور در مکتب او بسیار آموخته. سید مهدی موسوی در آخرین مراسم روضه‌خوانی‌اش از حالت عادی خارج شد و به کمارفت و کمی بعد اجل مهلتش نداد و به لقاءالله پیوست.

حسین کاوه

مرحوم حسین کاوه متولد سال ۱۳۱۳ در محله سرچشمه تهران و از پیرغلامان و خادمین مکتب حسینی بود. حاج حسین کاوه عمر خود را از نوجوانی در خدمت به اهل بیت علیهم‌السلام سپری کرد و ارادت‌ی ویژه به سالار شهیدان داشت.

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲

رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه گفت: «سی و چهارمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن جمهوری اسلامی از ۳۰ فروردین سال آینده به مدت یک هفته در تهران برگزار خواهد شد. تاکنون ۴۰۰ مقاله داخلی و ۱۰۰ عنوان مقاله خارجی به همایش بین‌المللی پژوهش‌های قرآنی ارسال شده است.»

حضور پررنگ چهره‌های فوتبالی در هیأت‌های عزاداری

من از کودکی عاشقت بوده‌ام

محمود رضا درخشانی

عشق و ارادت نسبت به سیدالشهدا علیه السلام پیر و جوان، دارا و نثار و مشهور و غیر مشهور نمی‌شناسد. خیلی‌ها در هر مقام و منزلتی که باشند در ایام ولادت و شهادت امام حسین علیه السلام و سایر ائمه دیگر نه تنها برای خودشان هیچ کلاس کاری قائل نمی‌شوند بلکه آستین همت را بالا می‌زنند و پای دیگ می‌ایستند و غذای نذری درست می‌کنند. در این میان چهره‌های فوتبالی بسیاری هم هستند که هر کدام به نوعی در این هیأت‌ها ارادت خود را نشان می‌دهند؛ یکی با مداحی و دیگری با پخت غذا و کمک مالی. در این دو صفحه می‌توانید با برخی از این چهره‌های فوتبالی معروف که پای ثابت هیأت‌ها هستند آشنا شوید.

علی پروین سلطان و سفر هایش

علی پروین هیأت عزاداری ندارد و مؤسس یا بانی هیأتی نیست. او در ماه‌های محرم هر شب لواسان را به سمت طرشت طی می‌کند تا بتواند در هیأت محبان مهدی علیه السلام حاضر شود. این هیأت زیر نظر یکی از دوستان نزدیک علی پروین (مهدی عرب) اداره می‌شود و وقتی ایده تأسیس آن به ذهنش رسید با استقبال پروین روبه‌رو شد. پروین با حضور در این هیأت جمع زیادی از طرفدارانش را هم به طرشت می‌کشاند. هواداران و بعضی از بازیکنان نزدیک به او هم در طرشت عزاداری می‌کنند؛ بازیکنانی مثل علی انصاریان، بهروز رهبری‌فرد و خیلی‌های دیگر. تا همین چند سال پیش افرادی چون حمید شیرزادگان، حسین کلانی و همایون بهزادی در هیأت عزاداری محبان مهدی علیه السلام حضور داشتند. سرمری اسبق پرسپولیس وقتی به لواسان نقل مکان کرد، در زیرزمین خانه‌اش حسینیه برپا کرد. به همین دلیل گاهی هیأت محبان مهدی علیه السلام به حسینیه لواسان می‌رود. پروین بسیاری از نذرهایش را به خواسته مادرش و وصیت او انجام می‌دهد.

سید مهدی سید صالحی فوتبالیست مداح

از تیم امید شروع کرد و با حضور در تیم‌های بزرگی چون استقلال، پرسپولیس و تراکتورسازی در سطح اول فوتبال ایران بازی کرد. او علاقه خاصی به ائمه اطهار علیهم السلام دارد. سایت‌های مختلف عکسی از سید مهدی سید صالحی را منتشر کردند که نشان می‌داد زمانی که عضو تیم فوتبال امید ایران بود در ماه محرم برای اعضای این تیم مداحی می‌کرد و آنها هم با دم او عزاداری می‌کردند. سید مهدی سید صالحی در بسیاری از میادین رسمی فوتبال لباسی مزین به نام مقدس اهل بیت علیهم السلام می‌پوشید.

امیر قلعه‌نوعی ژنرال در هیأت

به او لقب «ژنرال» داده‌اند. کاری به بعضی از اخلاق‌های تند و تیز و عدم تق‌پذیری‌اش نداریم اما او همیشه سعی کرده در مراسم عزاداری شرکت کند چرا که از نسل فوتبالیست‌های قدیمی ایران است که اعتقاد فراوانی به این اصول داشتند. قلعه‌نوعی زیرزمین خانه‌اش در تهران را تبدیل به یک هیأت کرده و در مراسم اربعین حسینی تمام دوستان و آشنایان را دعوت می‌کند. او یکی از بنیان هیأت سیدالشهدا علیه السلام در محله نازی‌آباد به شمار می‌رود.

غلامحسین پیروانی تأثیر اشعار حسینی در زندگی فوتبالی

غلامحسین پیروانی از پیشکسوتان فوتبال کشور است که در مراسم اهل بیت علیهم السلام مداحی می‌کند. او در ماه محرم کمتر به فوتبال و حواشی آن فکر می‌کند و همه فکر و ذکرش در هیأتی قدیمی در فلکه فخرآباد شیراز است که پدرش آن را راه‌اندازی کرده.

سید مهدی رحمتی و حنیف عمران زاده دوستان بنی فاطمه

بعضی از هیأت‌ها جاذبه بیشتری برای چهره‌ها و مخصوصاً فوتبالیست‌ها دارند. از جمله این مداحان سیدمجدد بنی فاطمه است که دوستان ورزشکار زیادی دارد. در یکی از عکس‌های مشهور این مداح معروف چهره‌های نام‌آشنایی را مشاهده می‌کنیم که برای عزاداری به هیأت ریحانه‌الحسین علیها السلام آمده‌اند؛ افرادی چون حنیف عمران‌زاده و سید مهدی رحمتی. در مورد سید مهدی رحمتی بد نیست بدانید که او خادم افتخاری امام رضا علیه السلام است و به واسطه سید بودنش این را برای خودش افتخاری می‌داند.

احمد رضا عبدزاده عشق کشیدن غذای نذری

احمد رضا عبدزاده را که یادتان هست؟ آرامش او در بازی‌های حساسی که داشته، همیشه زبانه‌زد بوده است. البته او مثل بعضی از بازیکنان فوتبال به مال و منال آنچنانی نرسید. او چند سالی است که برای خودش فست‌فودی راه انداخته و دارد کار می‌کند. برخی از عکس‌هایی که از او منتشر شده نشان می‌دهند که علاقه خاصی به حضور در مجالس عزاداری و کشیدن غذای نذری و مشارکت در این گونه برنامه‌ها دارد و بعضی وقت‌ها این مراسم را با حضور دیگران انجام می‌دهد؛ کسانی که ممکن است خودشان نیز چهره‌های مشهوری باشند.

علی کریمی سینه‌زنی در امامزاده علی اکبر علیه السلام

علی کریمی بیشتر در هیأت‌های عزاداران در امامزاده علی اکبر چیت‌ر شرکت می‌کند. علاوه بر عزاداری و سینه‌زنی گاهی به آشپزخانه هیأت می‌رود و در آنجا کار می‌کند.

سیدمحمدعلی شهیدی، نماینده مقام معظم رهبری در بنیاد شهید و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران گفت: «ظلام ما به برکت خون شهیدانی اسلامی امروز در عرصه ملی و بین‌المللی مطرح است. زبان از بیان مقام شهید قاصر است. شهید تا آن حد مقامش متعالی است که طبق فرموده پیغمبر اسلام ﷺ اذن شفاعت که به پیامبران داده شده به شهید نیز داده شده است. شهید مقامش آنقدر بالاست که اگر در معرکه و میدان جنگ به شهادت برسد فقه ما و دین ما می‌گوید او به غسل و کفن احتیاجی ندارد و تنها بر آن نماز میت بخوانید و بالباس خودش دفن کنید».

محمد پنجملی

کویتی پور هم می‌آید

محمد پنجملی کاپیتان اسبق تیم ملی فوتبال و برخی از همبازیان سابقش به یک هیأت قدیمی در خیابان گرگان می‌روند. خوب است بدانید غلامعلی کویتی پور مداح نام‌آشنای کشور چند شب از دهه اول محرم را به دعوت این چهره‌های فوتبالی در هیأت مذکور نوحه‌خوانی می‌کند.

فرهاد کاظمی

ارادتمند حضرت زینب (علیها السلام)

هیأت حضرت زینب (علیها السلام) در محله جوادیه تهران شناخته شده است. فرهاد کاظمی هر جا که باشد ۱۰ شب اول محرم خودش را به تهران و محله جوادیه می‌رساند خودش بارها گفته: «هر جا که باشم سعی می‌کنم ۱۰ شب اول محرم به زادگاهم برگردم. از ۱۲ سالگی یک هیأت به نام «جوانان» تأسیس کردم. به خاطر اینکه همه خجالت می‌کشیدند بخوانند خود قبول کردم مداحی کنم». حمید استیلی، عباس آقایی، سیاوش اکبرپور و مهدی رحمتی چهره‌های فوتبالی‌ای هستند که در این هیأت حضور دارند. غلامرضا محمدی، عباس جدیدی، علیرضا دبیر، علیرضا ضایعی و... کشتی‌گیرانی هستند که به خاطر دوستی با فرهاد کاظمی در هیأت حضرت زینب (علیها السلام) عزاداری می‌کنند.

صمد مرفاوی

عزاداری به سبک جنوبی‌ها

هیأت خوزستانی‌های مقیم تهران میهمانان ورزشکار زیادی دارد. صمد مرفاوی، سیامک رحیم‌پور، کریم باوی و خیلی از ورزشکاران به این هیأت می‌روند. این هیأت روبه‌روی فروشگاه قدس در خیابان ولی عصر (علیه السلام) تهران قرار دارد و در آن برنامه‌های عزاداری به سبک سنتی جنوبی‌ها انجام می‌شود.

مهدی اربابی

افتخار می‌کنم

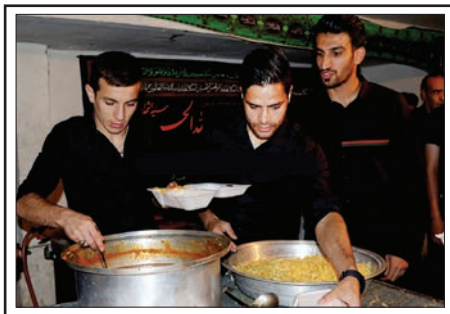
مهدی اربابی رئیس اسبق هیأت فوتبال تهران نیز همراه اعضای سابق این هیأت در مناسبت‌های خاص مذهبی سال از اعیاد گرفته تا عزاداری به مسجد قائم خیابان فرشته می‌رود. او که از ارادتمندان اهل بیت (علیهم السلام) است از اینکه در خانه بهترین بندگان خدا می‌رود افتخار می‌کند.

محمد دادکان

عزاداری با پای برهنه

رئیس اسبق فدراسیون فوتبال ایران پای ثابت هیأت محبان الزهراء (علیها السلام) است که در محله پاچنار تهران قرار دارد. محمد دادکان که یکی از پیشکسوتان قدیمی پرسپولیس است هر سال در ایام عزای حسینی میزبان عزاداران ورزشکاران بسیاری می‌شود و نذر دارد با پای برهنه در این مراسم عزاداری حضور پیدا کند. این هیأت که بنیانگذارش مرحوم پدرش بوده حالا سال‌هاست با مدیریت رئیس اسبق فدراسیون فوتبال اداره می‌شود و اتفاقاً یکی از شلوغ‌ترین هیأت‌های پایتخت به شمار می‌آید.

حسین ماهینی

پرداخت هزینه‌های نذری

حسین ماهینی یکی از فوتبالیست‌های جوان کشور است که در پوشهر به دنیا آمده و مدتی را در آنجا زندگی کرده. او در تهران هم در هیأت پوشهری‌های مقیم پایتخت در مجلس ذکر اهل بیت (علیهم السلام) شرکت می‌کند و بیشتر در ماه‌های محرم و صفر در این هیأت که در مسجد قمر بنی‌هاشم (علیه السلام) در خیابان مرزداران تهران قرار دارد می‌رود. ماهینی دست خیر دارد و در پرداخت هزینه‌های نذری امام حسین (علیه السلام) شرکت می‌کند.

رضا حقیقی

مداح تیم ملی

رضا حقیقی از فوتبالیست‌هایی است که در هیأت‌ها برای امام حسین (علیه السلام) مداحی می‌کند چند سال قبل که او عضو تیم ملی فوتبال ایران بود در حالی که تیم ملی ایران در مرحله مقدماتی جام ملت‌های آسیا خود را برای دیدار با تیم ملی تایلند آماده می‌کرد مسوولان تیم تصمیم گرفتند به مناسبت تاسوعا و عاشورای حسینی مراسم عزاداری و سینه‌زنی برپا کنند. مداح این مراسم رضا حقیقی بود. در این مراسم همه بازیکنان، کادر پزشکی و سرپرستی و یکی از مربیان تیم ملی (امید نمازی) حضور داشتند.

علی دابی

از قدیم در خانه ما خرج می‌دادند

علی دابی در روزهای تاسوعا و عاشورا بیشتر به اردبیل می‌رود اما در ماه‌های محرم و صفر می‌توان او را در هیأت اردبیلی‌های گل‌بندک روبه‌روی حسینیه کربلایی‌ها هم دید. هیأت اردبیلی‌های گل‌بندک در حال حاضر دو صحن دارد که حدود ۶۰۰ تا ۷۰۰ نفر را در خود جای می‌دهد. آن طور که مسوولان هیأت می‌گویند آقای گل جهان، شب هشتم ماه محرم در این هیأت خرج می‌دهد. دابی در مورد حضورش در عزاداری امام حسین (علیه السلام) گفته: «ما از بچگی با ائمه اطهار (علیهم السلام) بزرگ شدیم و آنها همه چیز ما هستند. نمی‌خواهیم شعار بدهیم اما من در خانواده‌های بزرگ شده‌ام که پدرم عاشق امام حسین (علیه السلام) بود و ما همیشه روزهای عاشورا در اردبیل خرج می‌دادیم».

محمد مایلی کهن

دعای ندبه در اردوی تیم

محمد مایلی کهن در اردوهای تیمش معمولاً مراسم زیارت عاشورا، دعای ندبه و کمیل برگزار می‌کند. او هم در هیأت‌های مذهبی شرکت می‌کند.

حجت الاسلام والمسلمین سیدحسین مؤمنی گفت: «هر مداحی ابتدا باید هدف خود را از اینکه پاد این عرصه گذاشته مشخص کند. هر کسی برای سلوک الی الله راهی را انتخاب کرده و آن شاه‌الله شما هم ذاکری اهل بیت (علیهم‌السلام) را برای این مسیر انتخاب کرده‌اید. نه تنها در این مسیر که در هر راهی فردی موفق است که ابتدا خودش را بسازد. تا یک مداح نتواند به امر اهل بیت عمل کند، نمی‌تواند در دیگران هم اثرگذاری داشته باشد».

همدان | حسینیه شالبافان

حسینیه شالبافان همدان یکی از جاذبه‌های گردشگری ایران است که در کنار هگمتانه قرار دارد. حسینیه شالبافان مربوط به دوره قاجاریه است و جزو آثار ملی به ثبت رسیده. بنای این حسینیه به عنوان یکی از بناهای قدیمی همدان، کاملاً آجری و فاقد هرگونه تزئینات است. به خصوص محراب آن که سادگی خاصی دارد و سقف‌ها و کف آن نیز آجری است. این حسینیه یکی از مراکز فعال برای اجرای مراسم مذهبی است و سوگواری امام حسین (علیه‌السلام) در آن به طور ویژه برگزار می‌شود. دلیل نامگذاری حسینیه شالبافان به دلیل وجود افرادی در همان حوالی است که از طریق یافتن شال امرار معاش می‌کردند.

مشهد | حسینیه رحیمیان

قدمت حسینیه رحیمیان مشهد به اواخر دوره قاجاریه برمی‌گردد. معماری حسینیه چشمگیر و تماشایی است. رحیمیان خاندانی بازاری و تاجرپیشه بودند و این حسینیه را به سبک معماری زمان قاجار با ریزه‌کاری‌های کاشیکاری و گچبری ساخته‌اند. این حسینیه شاه‌نشین، عوام‌نشین و جایی برای سماورها و استکان‌های جای و قند روزه داشته. اتاق شاه‌نشین مخصوص میهمانان خاص بوده و کنار آن میهمانان عادی می‌نشستند. این حسینیه که سال ۸۸ جزو آثار میراث فرهنگی ثبت شد، به دلیل نزدیکی به بارگاه رضوی زائرپذیر هم هست.

بوشهر | حسینیه زیارتی

حسینیه زیارتی واقع در شمال محله جبری بندر بوشهر در سال ۱۳۳۸ بنا شد. به گفته قدیمی‌های محل حدود ۱۵۰ سال قبل عدله‌ای از روستای زیارت ساحلی از توابع شهرستان دشتی به دلیل شغل دریانوردی وارد بندر بوشهر و در همین محل ساکن شدند. مرحوم مشهدیه علی با همکاری استاد حسین بنا و مرحوم زائر غلام و مرحوم حاج یوسف زیارت‌زاده این حسینیه را بنا می‌کنند و نام آن را به نام روستای خود می‌گذارند. این حسینیه در سال ۱۳۲۵ توسط استاد محمد بنیاد ساخته می‌شود. زمین و خانه‌های اطراف از اموال محمد بنیاد بود که بعدها به صحن تبدیل می‌شوند. کاشیکاری صحن حسینیه در نوع خود کم‌نظیر است. هنوز نوحه‌خوانان قدیمی و صاحب‌نام در این حسینیه مدیحه‌سرایی می‌کنند.

زنگنه | حسینیه اعظم

حسینیه اعظم زنگنه به عنوان دومین قربانگاه جهان اسلام بعد از منا و مرکز پایتخت شور و شعور حسینی در ایران شناخته شده است. این حسینیه از نظر جغرافیایی در جنوبی‌ترین نقطه شهر زنگنه قرار دارد. دسته عزاداری شب تسوعای حسینی به عنوان دهمین میراث معنوی ایران ثبت شده و دلیل منحصر به فرد بودن این برنامه و آستان مقدس و صلابت توجهات خاصه سیدالشهدا (علیه‌السلام) به این مکان مذهبی است. دسته عزاداری حرکت خود را از حسینیه شروع می‌کند و همزمان با اذان مغرب به امامزاده ابراهیم (علیه‌السلام) می‌رسد. جمعیت این دسته در برخی سال‌ها افزون بر ۵۰۰ هزار نفر است. عاشقان سید و سالار شهیدان هنگام حرکت دسته عزاداری نورت خود را به حسینیه تقدیم می‌کنند.

قزوین | حسینیه امینی‌ها

حسینیه و خانه امینی‌ها از عمارت‌های اعیانی قزوین است که توسط حاج محمدرضا امینی از تجار قزوین در مغرب رودخانه درج ساخته شد. در زمان پهلوی اول رودخانه پر شد و خیابان مولوی ساخته شد. این خانه در سال ۱۳۳۷ بنا شد. در میان بنا سه تالار ساخته شده که امتداد آنها به موازات یکدیگر از شرق به غرب است و میان دو حیاط شمالی و جنوبی قرار دارد. تالارها دارای ارسلی‌های بسیار زیبایی هستند که هنگام روزه‌خوانی با بلند کردن آنها هر سه تالار یکی می‌شوند و محوطه سرپوشیده بزرگ و آینه‌کاری زیبایی را تشکیل می‌دهند. در وسط تالار چلچراغی آویخته شده و فرش‌های تالار یک تخته است. زیر تالار سرداب، زیرزمین و آبنار ساخته‌اند. مرحوم حاج محمدرضا امینی برای خیرات و مبرات دهاتی را برای روزه‌خوانی و اطعام مساکین در محرم و صفر و رمضان وقف این حسینیه کرد.

با ۱۳ حسینیه قدیمی کشور بیشتر آشنا شوید

خانه‌هایی روبه آسمان

راحیل حسینیان

بیشتر حسینیه‌ها معماری ساده‌ای دارند و فضایی سرپوشیده برای تجمعند ولی بعضی از آنها از لحاظ تزئینات داخلی و بیرونی دارای اهمیتند. حسینیه‌ها معمولاً بناهایی منفرد هستند ولی گاهی در مجموعه‌ای شامل باغ، مسجد، ایوان، حمام، بازارچه و... نیز بنا شده‌اند. در بسیاری موارد از لحاظ موقعیت در بافت شهری مثلا در شهرهای نائین، زواره، تفت و میبد حسینیه‌ها نقطه ارتباط اصلی میان خیابان‌ها هستند و بخش مهمی از کالبد معماری شهر را تشکیل می‌دهند و مهم‌ترین فضای سرپوشیده هر محله تلقی می‌شوند. حسینیه‌ها و تکیه‌ها پایه و اساس هر محله و محل حضور بزرگان و پاتوق ریش‌سفیدان بوده‌اند. علاوه بر عزاداری برای سید و سالار شهیدان، در ایام محرم که حسینیه‌ها رونق می‌گرفتند، گره بسیاری از مشکلات در همین حسینیه‌ها بازمی‌شد. در این مطلب نگاهی گذرا به برخی از حسینیه‌های معروف کشور داشته‌ایم. اگر گذر تان به این شهرها افتاد حتماً سری به این حسینیه‌های قدیمی بزنید.

کرمانشاه | تکیه و حسینیه معاون الملک

تکیه معاون الملک یکی از بناهای به جا مانده از دوره قاجاریه در کرمانشاه است. کاشی‌های منحصر به فرد آن، این بنا را که در محله آبشوران قدیم و در خیابان شهید حداد عادل قرار دارد متمایز کرده. این تکیه به دستور حسن خان معروف به معاون الملک ساخته شد و از سه قسمت حسینیه، زینبیه و عباسیه تشکیل شده که شش متر از سطح خیابان پایین‌تر است. برای ورود به حسینیه باید از ۱۷ پله عبور کرد. سقاخانه کوچک در کنار پله‌ها با کاشی‌هایی با شمایلی منسوب به حضرت ابوالفضل (علیه‌السلام) تزئین شده است. مردم این مکان را محترم می‌شمارند و در آنجا شمع روشن کرده و طلب حاجت می‌کنند. حسینیه معاون الملک صحن کوچکی است و اطراف آن حجره‌های دوطبقه و طاق‌نماهای متعددی دیده می‌شود و تمام دیوارها کاشیکاری شده است. بخش میانی یا زینبیه صحن مسقفی است که اطراف آن به وسیله حجره‌های متعددی احاطه شده. قبر مرحوم معاون الملک که در سال ۱۳۳۷ در گذشت در اتاق کوچکی در جنوب شرقی زینبیه قرار دارد. بنای عباسیه صحن وسیعی است که در قسمت شرقی آن یک بنای دوطبقه و در قسمت جنوبی ایوانی با دو ستون آجری ساخته شده.

محمدرضا صابری، مدیرعامل دفتر پخش نور تابان گفت: «شهرهای مختلفی از کشور عراق فیلم سینمایی «محمد رسول الله ﷺ» را به نمایش در آوردند و با توجه به فعالیت گسترده مفتی‌های عربستان برای دیده نشدن فیلم اما این فیلم با مخاطب ارتباط خوبی برقرار کرده و توانسته نظر مخاطبان را در شهرهای مختلف عراق به خود جلب کند. از روز دوشنبه ۲۳ اسفند ماه فیلم در کربلائی معلی به نمایش در می‌آید. هفته آینده همزمان با روزهای پایانی سال نیز در نجف اشرف به نمایش در خواهد آمد.»

اصفهان | حسینیه بنکدار

حسینیه بنکدار در خیابان چهارباغ اصفهان مربوط به دوره قاجاریه و یکی از آثار ملی ایران است. سیدحسین بنکدار در سال ۱۲۲۸ قصد می‌کند خانه‌ای بزرگ و مناسب برای روضه امام حسین (علیه السلام) بخرد و برنامه روضه قدیمی خود در سرای گلشن را به این خانه منتقل کند. خانه جزو اموال یکی از متنفذین قاجار بوده و به واسطه خوابی که می‌بیند آن را برای برپایی روضه به سیدحسین می‌بخشد. در پنجاه و ششمین سال برگزاری عزاداری، سیدحسین در حال خواندن روضه ظهر عاشورا روی منبر فوت می‌کند و پس از او چراغ خانه روشن نگه‌داشته می‌شود. درب این خانه تاریخی از اذان صبح به روی عزاداران باز است. حسینیه دوطبقه است و طبقه پایین شاهنشین آن نقاشی و گچبری شده است و دو پنج‌دری دارد.

بروجرد | مسجد جامع

مسجد جامع بروجرد مسجیدی تاریخی و یکی از نخستین مساجد ساخته شده در ایران است که در قرون دوم و سوم هجری در بروجرد بنا نهاده شده. شبستان شمالی مسجد اندکی دیرتر و در قرن چهارم هجری ساخته شد. واقف و سازنده منبر درویش یارمحمد نجار و سازنده درب ورودی سلطان محمد بوده. در تذکره حزین آمده که این مسجد در جای آتشکده ویران شهر بروجرد احداث شده است. معماری مسجد هم ویژگی‌های معماری اسلامی و هم معماری باستانی ایران را دارد. بنای اولیه این مسجد به صورت مجموعه‌ای شامل مسجد، حمام، آب‌انبار، ساختمان غریب‌خانه، میدان و سایر متعلقات بوده که امروزه بعضی از این آثار از بین رفته. یکی از دیدنی‌های اصلی مسجد جامع بروجرد منبر چوبی ۹ پله آن است که توسط یارمحمد نجار ساخته شده.

تهران | تکیه تاریخی نیاوران

براساس مستندات تاریخی، تکیه نیاوران در دوران ناصرالدین‌شاه ساخته شده. سقف و ستون‌های چوبی آن، شیشه‌های مشبک سبزرنگ، عکس پیرغلامانی که دیگر بین ما نیستند و ظروفی که در آنها به عزاداران غذا می‌دهند باعث شده همه چیز یادآور گذشته در این تکیه باشد. ناصرالدین‌شاه قاجار به مراسم تعزیه علاقه فراوانی داشت و در یکی از سال‌ها که ایام محرم با تابستان مصادف شده بود، ساخت این تکیه را به استاد حسن خرپاکوب سپرد. در گذشته فضای میانی تکیه روی باز بود و فقط برای اجرای مراسم تعزیه مسقف می‌شد. هرچند اینجا در گذر زمان چندین بار مرمت شده اما نماهای فراوانی از گذشته‌ها در آن دیده می‌شود. معماری منحصر به فرد این مکان مذهبی باعث شده تکیه نیاوران در سال ۱۳۸۳ به عنوان یکی از آثار ملی به ثبت برسد.

تهران | حسینیه ۱۴۰ ساله آقاشارف

حسینیه قدیمی آقا اشرف در دل پامنار شباهت زیادی به حسینیه سادات اخوی دارد؛ خانه‌ای قدیمی با حیاطی مرکزی که سال‌هاست وقف حسینیه شده. چند صباحی است حسینیه آقا اشرف به کمک داربست‌های فلزی توانسته سقفی از آجر بالای سر عزاداران باشد و قرار است به زودی تعمیر شود. عکس‌های قدیمی حسینیه دورتادور دیوار حیاط به چشم می‌خورند. ماه محرم صبح‌ها زنان محله پامنار در این حسینیه دور هم جمع می‌شوند و زیارت عاشورا می‌خوانند. این برنامه‌ای است که هم اهالی محله و هم متولیان حسینیه به آن عادت کرده‌اند. این حسینیه خانه پدر بزرگ متولی کنونی حسینیه است که برای عزاداری امام حسین (علیه السلام) وقف شده و دست به دست چرخیده. حالا متولی حسینیه و فرزندانش رفق و فتق امور اینجا را برعهده دارند.

تهران | حسینیه سادات اخوی

حسینیه سادات اخوی با قدمت حدود ۲۰۰ سال از سوی حاج سیدابراهیم تقوی در زمان فتحعلی‌شاه قاجار بنا شد. از آنجا که فتحعلی‌شاه به حاج سیدابراهیم تقوی «خوی» می‌گفت، از آن پس به «تکیه سادات اخوی» معروف شد. این حسینیه در خانه‌ای قدیمی با حیاطی مرکزی و سقفی پارچه‌ای در محله سرچشمه تهران قرار دارد. دیوارهای حسینیه سادات اخوی از کتیبه‌های قدیمی و نقاشی‌هایی از شیر و پرندگانی مثل شنه‌بسر، طابوس و... پر است. آقایان در ایوان‌های دورتادور خانه عزاداری می‌کنند و خانم‌ها در محوطه میانی حسینیه که روزگاری حیاط این خانه بود، وقتی حسینیه از جمعیت لبریز می‌شود اتاق‌هایی که دورتادور حیاط را احاطه کرده‌اند به مجلس عزاداری آقایان تبدیل می‌شوند. اتاق‌ها با درهای چندلته و چوبی به هم راه دارند و باباز کردن درها، فضای یکدستی برای برپایی مجالس ایجاد می‌شود.

شهری | تکیه و حسینیه نفرآباد

قدیمی‌ترین تکیه تهران را خواهر شاه طهماسب صفوی بعد از ساختن برج و باروی تهران به نام «تکیه خانم» بنا کرد که در حال حاضر اثری از آن نیست. تکیه نفرآباد در ضلع جنوب شرقی حرم حضرت عبدالعظیم (علیه السلام) قدیمی‌ترین تکیه‌ای است که از تهران عتیق به جا مانده که ۴۰۰ سال قدمت دارد. این تکیه یک خیمه بزرگ و سفید دارد که در اول ماه محرم برپا می‌شود. سردر تکیه کاشیکاری شده است و روی این کاشی‌ها هم لحظه شهادت حضرت علی اکبر (علیه السلام) منقش شده و نمای بیرونی دیوارها هم آجری است. دورتادور صحن شبستان سکویی به ارتفاع ۳۰ سانتیمتر و عرض ۳ متر برای نشست عزاداران ساخته شده و مساحت شبستان ۴۰۰ متر مربع است. بنای شبستان دوطبقه است و در گذشته زن‌ها مراسم تعزیه‌خوانی را از طبقه بالا تماشا می‌کردند.

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱

آیت‌الله قائم‌مقامی، استاد برجسته اخلاق درباره سیره حضرت زهرا (علیها السلام) گفت: «حضرت زهرا (علیها السلام) بانوی بزرگواری است که مظهر کمالات الهی و برترین اسوه انسان‌ها به ویژه زنان است، از نظر عفاف و حجاب الگوی بی‌نظیری است. با دقت در سیره و زندگانی آن حضرت به اوج عظمت ایشان می‌توان پی برد. سیره حضرت زهرا (علیها السلام) سیره‌ای است که اساس آن بر مبنای عقل و دین و جهاد است و با حضور در صحنه همراه با حجاب و عفاف است.»

نشانه

داریم با «حسین حسین» پیر می‌شویم...

یکی از سنت‌های زیبای هیأت‌های قدیمی گرفتن عکس یادگاری با کتیبه و پرچم هیأت بوده که در این سال‌ها فراموش شده. پیشنهاد می‌کنیم دست به کار شوید و پس از پایان مجلس تان یک عکس یادگاری دسته‌جمعی بگیرید و برای «چهارده» ایمیل کنید تا در همین صفحه منتشر شود.

qudsonline14@gmail.com

هیأت متوسلین به ائمه اطهار (علیهم السلام) / خمینی‌های مقیم تهران

سجده شکر

قدر مادر را بدانیم

«خدا را پرست و پدر را استای اولی جان به قربان مادر نمای». از برترین کارهایی که خداوند به آن توصیه کرده، احترام به والدین به ویژه مادر است چراکه این مقام آنقدر والا و رفیع است که پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) بهشت را زیر پای مادران دانسته. برای همین احترام به مادر را باید در اولویت کارهای خود قرار داد که این کار بر همه موارد ارجحیت دارد. در توصیف مادر، کلام قاصر از توصیف است و هیچ قلمی نمی‌تواند این واژه را توصیف کند. در واقع قلم بزرگ‌ترین نویسندگان هم از نوشتن در این زمینه عاجز مانده چراکه مادر در استعاره نمی‌گنجد. زن وقتی مادر می‌شود ناخودآگاه خداوند مهری را در دل او ایجاد می‌کند که هیچ موقع چنین احساسی را در خویش تجربه نکرده بوده. به واسطه همین مهر و احساس با کوچک‌ترین صدای طفل از خواب ناز می‌پرد و شب‌زنده‌داری را رسم جدید خود می‌کند. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) فرموده: «اگر مادر خود را به آغوش بگیرم و ۷۰ دور خانه خدا را طواف کنم باز هم ناچیز خواهد بود و جبران یک شب بی‌خوابی او نمی‌شود». یعنی زحماتی که مادر برای اولاد خویش می‌کشد جبران‌ناپذیر است. مادر مقدس‌ترین موجود روی زمین به شمار می‌رود و به تعبیری زیباترین و گرانبهاترین هدیه الهی است که به هر کسی از سوی خداوند هبه شده. این هدیه الهی آنقدر ارزشمند است که هر لحظه اطاعت و عبادتش امری ضروری است به طوری که روایات قرآنی حکایت از آن دارند که اگر هر کسی خواهان کسب رضای خداوند متعال باشد باید به بهترین صورت اطاعت و احترام مادر را داشته باشد. در واقع او مانند نخی است که همه اعضای خانواده را چون دانه‌های تنسبج در کنار هم نگه می‌دارد. یکی از تلخ‌ترین لحظات زندگی هر کسی لحظه مرگ مادر است. وقتی این اتفاق برای کسی بیفتد، ناخودآگاه تمام زندگانی‌اش فلج می‌شود و حاضر است تمام دارایی خود را بدهد تا یک لحظه دیگر در آغوش مادر آرام بگیرد. هیچ زنی به جز مادر در زندگی پیدانمی‌شود که عشق و جوانی خود را بی‌منت در اختیار کسی قرار دهد. پس بیایید و قدر مادرانمان را بدانیم.

پایان

خدا یا! به ما صداقت و خلوص در نیت مر حمت کن؛ معرفتی که حدود تو را باز شناسیم و حرمت بگذاریم. خداوند! لباس فاخر هدایت و استقامت را بر تن ایمان ما ببوشان و راستی و درستی و حکمت را بر زبان ما ساری و جاری بساز. خداوند! دل‌های ما را از دانش و معرفت لبریز کن و درون ما را از حرام و شسبه‌ناک پاک نگه‌دار. خداوند! دست‌های ما را از ستم و تعدی و سرقت باز دار و چشم‌ها و نگاه‌های ما را از خیانت و معصیت و آلودگی ببوشان و راه گوش‌های ما را بر هر چه غیبت و لغو و بیهودگی ببند.

سیدمهدی شجاعی

چهارده - ضمیمه هفتگی روزنامه قدس

ویژه هیأت‌ها و محافل مذهبی

مدیرمسئول و سردبیر: ایمان شمسایی

دبیر ویژه‌نامه: رضاصدای

طراح ناواره: محمد صمدی

با همکاری مؤسسه فرهنگی هنری عقیق www.aghig.ir

www.qudsonline.ir

پیشرو

کانال تلگرام

یا زهرا (علیها السلام)

حالا که روزهای پایانی سال متبرک به نام حضرت زهرا (علیها السلام) شده خوب است با سبک زندگی آن حضرت بیشتر آشنا شویم؛ اینکه چگونه همسراری می‌کرد و برای تربیت بچه چه اصولی داشت، با همسایه‌های چگونه رفتار می‌کرد و چگونه با خدا نجوا داشت. برای شناخت بهتر حضرت زهرا (علیها السلام) و بهره‌گیری از انواع مولودی‌ها و مداحی‌ها در مدح و ثنای آن حضرت به عضویت کانالی به نام Ya Zahra در پیابید. در این کانال علاوه بر موارد فوق می‌توانید احادیث، روایات و اشعار در خصوص آن حضرت را مشاهده کنید.

اپلیکیشن

مشهدگردی

نخستین شهر زیارتی کشور در تعطیلات نوروز شلوغ‌تر از هر جای ایران اسلامی می‌شود و خیلی‌ها تلاش می‌کنند سال جدید خود را با زیارت امام رضا (علیهم السلام) متبرک کنند اما شاید بد نباشد قبل از سفر، اطلاعات کاملی از استان قدس رضوی و کل شهر مشهد داشته باشید. برای این کار کافی است نرم‌افزار «مشهدگردی» را از کافه بازار دانلود کنید و با نصب آن روی گوشی خود به اطلاعاتی از قبیل وضعیت آب و هوای مشهد، نقشه گردشگری شهر، جاذبه‌های مشهد، فهرست رستوران‌ها، مراکز اقامتی و مراکز خرید دست یابید تا سفر خاطره‌انگیزی را تجربه کنید.

کتاب

نوروز در جاهلیت و اسلام

«نوروز در جاهلیت و اسلام» کتابی تحقیقاتی است که به مسایل پیرامون نوروز و آداب آن قبل و بعد از اسلام می‌پردازد. نویسنده در این کتاب از دیدگاه عقل و شرع به مسأله نوروز و بدعت‌های وارد در دین مبین اسلام پرداخته. کتاب حاضر از چهار فصل «هویت نوروز و ریشه آداب و سنن آن»، «نوروز از منظر عقل و شرع»، «بررسی احادیث وارد در اثبات و نفی نوروز»، «نقد و بررسی مؤیدات و شواهد دیگر نوروز» تشکیل شده و در خانمه کتاب نیز «تاریخ نوروز و نگرش اسلام به آن» بررسی شده است. این کتاب به همت آیت‌الله حاج سیدمحمدحسن حسینی طهرانی تألیف و توسط انتشارات مکتب وحی در ۲۲۶ صفحه منتشر شده. برای شناخت نوروز از دیدگاه اسلام، خواندن این کتاب را توصیه می‌کنیم.